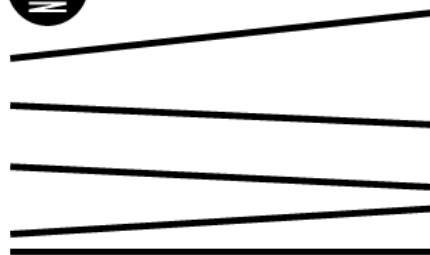

Digitaliseret af | Digitised by

**DET KGL.
BIBLIOTEK**

Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):

Chateaubriand, François Auguste de.; [af
François Auguste de Chateaubriand] ; oversat
af Fransk ved Matthias Rahbek.

Titel | Title:

Atala, eller tvende Vildes Kjerlighed i Ørken

Udgivet år og sted | Publication time and place:

Kjøbenhavn : Hartvig Soldin, 1801

Fysiske størrelse | Physical extent:

139 s.

DK

Materialet er fri af ophavsret. Du kan kopiere, ændre, distribuere eller fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work is free of copyright. You can copy, change, distribute or present the work, even for commercial purposes, without asking for permission. Always remember to credit the author.

Topographie de May. de Chateaubriand. —

Chateaubriand

A t a l a,

eller

tvende Billedes Kjerlighed i Orken.

Oversat af Fransk

ved

Mathias Rahbek,
Studiosus Theologiae.

Kjøbenhavn, 1801.

Trykt paa Hartvig Soldsens Forlag
hos E. M. Eichen.

Ph

Frankerig ejede forðum i det nordre Amerika et
uhyre Herredømme, som strakte sig fra Labrador
til Floriderne, og fra det Atlantiske Havs Bredder
til de fjerneste Coer i det øvre Kanada.

Fire store Floder, som udsprang fra samme
Kjerge, delede disse vidtudstrukte Landstæder; Flod-
den Saint-Laurent, som taber sig mod Osten i en
Bight af samme Navn; den vestre Elv, som fører sine
Bande til ukjendte Have; Floden Bourbon, som
styrter sig fra Synden mod Norden ud i Hudsons
Bugten, og Meschacebe *), som løber fra Norden
mod Synden, og forsvinder i den Mexikanske Bight.

*) Den sande Benævnelse paa Mississipi eller Meschas-
ipi.

I et Løb af mere end tusinde franske Mile, vader denne sidste Flod en tryllende Egn, som Indbyggerne i de Forenede-Nederlander kalde det ny Eden og som Franskmændene benævne med det blide Navn, Louvifiene. Tusinde andre til Meschacebe skatfyldige Floder, Missouri, Illinois, Atanpa, Osio, Wabache og Tensas gjøde dette Eden med deres Dynd, og befrugte det med deres Vand. Naar Floderne ved Winteroversvømmelserne ere opsvulmede; naar Uvejret har oprevet hele Udsider af Skove, samler Tiden disse løse revne Træer over Kilderne. Den forener dem med Røvs-Uiter*), den hester dem til hinanden med Dynd, planter unge Træer paa dem, og støder sit Arbejde ud paa Belgen. Omtumlede af bestummende Belger, udbrede Rødderne sig overalt i Meschacebe. Den bedagede Flod bemægtiger sig dem, og kaster dem mod sin Munding, for at danne der en ny Gren. Undertiden opløster den

*) Et Navn, som Indbyggerne paa de Amerikanske Her give alle Planter, som vore hekkervis, eller slynge sig om Træer og vore op af dem.

sin hule Stemme, i det den bryder under Biergene, og udbreder sine tøjseløse Blande omkring Stovesnes Kolonnader, og de indiske Graves Pyramider. Det er Risen i Orkenerne. Men Ynde er stedse forenet med Pragt i alle Naturens Sener. Medens Floden, i det den bryder midt gjennem Landet, flæber oprevne Fyrre, og Eggetræer med sig ned mod Havet, seer man langs med Bredderne, paa begge Sider af Elven, flydende Dyr af Pistia og Menusar, hvis gule Roser have sig, lig smaa Levhytter. Grønne Slanger, blaa Hejre, unge Krokodiller indskibe sig, som Reisende, paa disse Blomsterskibe. Søvndyffet af listige Dunster, lander Kolonien i en afkødes Vig af Floden, i det den udspiler sine Guldsejl for Vinden.

Fra Mundingen af Meschacebe indtil dens Forening med Osio, følger det yndigste Maleri Lobet af dens Følger. Paa den vestre Bredde fluer Diet kun følgende Græssange. Jo længere Følgerne bortfjerne sig fra Menneskets Synskreds, jo mere synes de, at stige op i Himlens Blaa, hvor de forsvinde. Hjorder af tre eller fire tusinde vilde Dyr, seer man omvandre i ubegrebsede Enge.

Swømmende flærer undertiden en ældet Puffelore
 Belgen, og hviler sig mellem det høje Græs paa
 en af Meschacebes Der. Hans Pande, som tvende
 Halsmaaner pryde, hans Skjeg, som Velde og
 Dynd gjer ærværdigt, kan forlede En til at an-
 tage ham for Flodens brælende Guddom, som nu
 fluer med et veltilfreds Nie, Mængden af sine Bel-
 ger, og Viden af sine Bredder.

30 Dette er Senen paa den vestre Kyst; men
 pludselig forandrer den sig paa den modsatte Bred-
 de, og danner en beundringsværdig Kontrast.
 Her hange Træer af forskjellig Dannelse, og
 Farve ud over Belgernes Løb. De danne Grupper
 paa Klipper og Bjerge, staae adspredte i Dalene,
 udgyde forskellige liflige Dunster, og vore mellem
 hinanden. Deres Iffe naaer til Skyerne; deres
 Højde trætter Diet. Vilde Vinranke og Kolo-
 qvinter slynge sig om Trærnes Rodder, stige op
 af deres Grene, og snoe sig om de yderste Dviste.
 Fra Balbirken slynge de sig til Tulipanen; fra
 Tulipanen til St. Simons-Urten, og danne i
 det samme tusinde Grotter, Høvlvinger og Buer.
 Forvildede, slynge undertiden Rebs-Urterne sig

Træ fra Træ over Elvenes Grene, og kaste i det samme Blomsterbroer, og Blomsterbuer over dem. Fra Midten af disse sødtduftende Masser, hæver den stolte Magnolia sin ubevægelige Regle. Hvide sødtsmilende Roser gjøre den til Skovens Behersker, og den har ingen anden Medbejler, end Palmetræet, som gynger med Lethed sine grønne Arme ved Siden af den.

En Brimmel af Dyr, som er sat af Skaberens i disse yndige Braaer, udbreder rundt om sig Liv og Henrykkelse. Fra den yderste Ende af Lunden, skuer man Bjørne, som Druerne have beruset, og som vakle paa Almetræernes Grene. Hift bade Skarer af Korribuer sig i en Sø; her fryde sorte Egerne sig i Bladenes Læthed. Gjeffeduer og Virginduer af en Spurrees Størrelse, flyve ned paa Grønsværet, som rødmer af Jordbær. Grønne Pappegøjer med gule Hoveder, blodrøde Grønspetter, ildrøde Kardinaler*), fragle, hoppende op, i Cypræstræernes Toppe. Funklende Kalibrer hvile i Floridernes Jasminer. Fuglelystne Slanger hænge hvid-

*) En indianer rød Fugl, med et rødt Neb.

flende ned fra Trærnes Toppe, og gynge, lig
Rebs-Urter, frem og tilbage.

Dersom Tausshed og Stilhed hviler over
Engene, paa hin Side af Floden, da hersker
overtimod Bevægelse og Larmen her. Her høres Hug
af Reb mod Egetrærernes Stamme, her lyder
Ekko af Dyrenes Gang, og Knusen af Frugtstene,
som de trykke mellem Tænderne. Vølgernes Bru-
sen, svage Sukke, dov Brølen og blid Kurren
opfylde disse Ørkener med en yndig og ukunstlet
Harmoni. Men naar en Aftenvind har bevæget
alle disse Ørkener, — har følget alle disse flydende
Legemer, har mængdet alle disse Masser af Hvidt,
Blaat, Grønt, Rødt, har blandet alle Farverne,
og forenet al denne Hylen; da høres Stemmer
fra Stovens Inderste, da frembyde Sener sig
for Diet, som jeg forgjæves vilde søge, at beskrive
for dem, som endnu ikke have gennemreist disse
Naturens første Marker.

Efter at den gamle Hennepin og den ulykke-
lige La Salle havde opdaget Meschceabe, indgik
de første Franskmænd, som nedsatte sig i Bilori
og Ny-Orlean, Forbund med Natcheperne, en

indiansk Nation, hvis Balde var frygter i alle de tilstødende Landstaber. Personlige Fornærmelser, Hævnjerrighed, Kjerlighed og alle Sindsbevægelser udgøde siden Strømme af Blod i dette Gjæstfrihedens Hjem. Blandt de Vilde var en Olding, navnlig Schactas, hvem Alder, Visdom og Kuudskab om Alt, hvad som henhørte til Livet, havde gjort til Gjenstanden for almindelig Kjerlighed og Afgjælse i disse Ørkener. Som næsten alle Mennesker, havde han kjøbt sin Dyd ved Ulykke. Stovene vare ej alene Vidner til hans Gjenvordigheder; Frankerigs Bredder havde ogsaa skuet hans Nød. Ved en skjendig Uretfærdighed blev han i Marseille sat paa Gallejerne; frigivet omsider, blev han forestilt for Ludvig den fjortendes Hof, hvor han havde talt med alle hint berømte Aarhundredes store Mænd. Han havde bivaanet de Versailliske Højtideligheder, Racines Komedier og Bossuets Digter. Med et Ord, den Vilde havde der skuet Menneskesamsundet i sin Pragt og Storhed.

I adskillige Aar nød Schactas Rolighed i sit Fædrelands Skjød. Men endogsaa denne Undest folgte Skjebnen ham dyrt. Oldingen

blev blind. En ung Pige var hans Ensomheds
Ledfagerinde, ligesom Antijone forudm Stræde
Odip's Fjed over Sytheron, eller som Malvina
ledede Ofsian til hans Fædres Grav.

Uagtet de utallige Forurettelser, Schactas
havde lidt i Frankerig, elskede han dog dette Land.
Han mindede sig stedse Fenelon, som havde været
hans Bert, og stedse opsteg det Ønske hos ham,
engang at kunne yde denne dydige Mands Lands-
mand en Tjeneste. En gunstig Lejlighed tilbød sig
ogsaa. I Aaret 1725 kom en Franskmænd,
navnlig Rene, til Louissiane. Lidenskaber og
Gjenvordigheder berøvede ham sit Fædreland.
Han sejlede op af Meschacebe lige til Natchezerne,
og forlangte, at blive modtaget, som Soldat af
denne Nation. Schactas talte med ham; da
han fandt hans Beslutning urokkelig, udkaarede
han ham til sin Sen, og gav ham en Indianer-
inde, navnlig Selute, til Kone. Staffet Tid
efter dette Giftermaal, beredede de Bilde sig til
den store Bæverjagt.

Endskjøndt blind, blev Schactas dog i
Sachemernes *) Raadforsamling ndvalgt til at

*) Oldinge eller Raadsherrer.

anfere Troppen, formedelst den Vrefrygt, Sko-
venes Indbyggere havde for hans Navn. Fasten
begyndte; Bønner bleve opsendte til Alherren.
Drømmefortolkerne forrettede deres Embede. For
at erfare Geniernes Villie, raadspørger man Ma-
nitouserne, men offerer Tobak, man brænder Traader
af Drignals Tunge, man undersøger om de sprage
i Jlden, og begynder omsider Rejsen, efter at man
har fortært den hellige Hund. Rene er blandt Skas-
ren. Ved Hjelp af Modstrømme, sejle Knubskibene
op af Meschacebe, og løbe ud i Osios Dybde. Det
var i Foraaret. Kentuckys pragtfulde Orkener laae
nu udstrakte for den forundrede unge Franskmands
Øje. En Nat, da de Vilde slumrede paa Bun-
den af deres Knubskibe, og den indianske Flaade
sagte gængede for en mild Aftenvind, sad Renne i
klart Maaneshin, ved Siden af Schactas. Han
bad ham, fortælle ham sin Historie. Oldingen
var villig til at opfylde hans Begjering. Han
satte sig i Bagstovnen af Skibet, og tog til Orde,
omsuset af Belgernes Brusen, og omgivet af
Nattens Stilhed.

Fortælling.

Jagerne.

„Det er en underlig Skjebne, min Søn, som forener os her i Orken. I dig, seer jeg et dant Menneſte, ſom efter egen Villie er blevet en Bildmand. I mig, ſeer du en Bildmand, ſom den ſtore Aand har villet danne; uidentvivel havde den ſine Henſigter dermed. Forſkjellig var vor Beſtemmelse, da vi betraadde vor Bane. Du har indtaget min Plads, og jeg har indtaget din. Vore Planer maa altsaa have været fuldkommen modſatte hinanden. Hvem af os, der har tabt eller vundet meſt, det vide Genierne. Den ringeſte blandt dem, beſidder mere Klogskab, end alle Menneſker tiſſammen.

I Maj Maaned bliver det 75 Aar siden min Moder fødte mig til Verden paa Maschacebes Bredder. Spanierne havde fort Tid tilforn nedsat sig i Pansacolas Bugten; men endnu boede ingen Hvid i Louissiane. Jeg havde neppe oplevet sytten Efteraar, da jeg rejste med min Fader Alutalissi mod Muskogulgerne, en mægtig Floridisk Nation. Vi forenede os med Spanierne, vore Allierede. En af Maubiles Grene var Kamppladsen. Arestoui *) og Manitouserne vare os ej bevaagne. Fienden sejrede. Min Fader faldt i Slaget, og jeg blev tvende Gange saaret, i det jeg forsvarede ham. O! at jeg havde nedstøget til Styggernes Boliger **)! Jeg havde da undgaaet de Gjenvordigheder, som ventede mig her paa Jorden. Men Alandernes Bud led anderledes. De Flygtende reye mig med sig til Augustino."

"I denne By, som nyligen var opbyggt af Spanierne, løb jeg Fare for at blive taget til at

*) Krigsguden.

**) Underverdenen.

grave i de Merikanske Bjergruber. Men en gammel Kastelianer, navnlig Lopez, blev rørt af min Ungdom og Lige fremhed, tilbød mig et Tilflugtssted, og fremstillede mig for sin Søster, som han havde hos sig. Han var ugift."

„Disse tvende Edle nærede de ænneste Fællelser for mig. De opdroge mig med muligste Omhu, og gave mig Læremestere i Alt. Men efter at jeg havde tilbragt tretten Maaneder i Saint Augustin, fik jeg pludselig Modbydelighed for det selskabelige Levnet. Jeg tog kjendelig af. Snart stod jeg hele Timer ubevægelig, og stirrede paa Toppene af fjerne Skove; snart sandt man mig siddende ved Uabredden, hvor jeg med Sørgmodighed betragtede Bølgerens Løb. Jeg maledes mig Skovene, disse Bølger havde rullet igjennem, og min Sjæl fyldtes af Længsel efter Ensomhed. Da jeg ej længere kunde modstaae den Drift, at vende tilbage til Ørkenerne, fremstillede jeg mig en Morgen for Lopez, klædt i min Vildmands Klædning. I min ene Haand holdt jeg min Bue og mine Pile, i den anden mine europæiske Klæder. Jeg overleverede min adelmødige Bestyrter dem,

faldt ned for hans Fædder og vadede dem med en
 Taarestrøm. Jeg gav mig selv de hadværdigste
 Navne, og beskyldte mig for Uatnemmelighed;
 tilsidst udbød jeg: „O min Fader! du indseer selv,
 at jeg døer, hvis du ej tilstader mig, atter igjen
 at begynde det omvankende Levnet.” Forundret,
 søgte Lopez at faae mig til at forandre min tagne
 Bestuining. Han afmalede mig den Fare jeg løb
 i, i det jeg udsatte mig for, at falde paa ny i Mus-
 skogulgernes Hænder. Men da han saae, at jeg
 blev ved mit Forsæt, rullede Taarer ned over hans
 Kinder. Han trykkede mig til sin Barm, og ud-
 raabte: „Gaae du Naturens hejmodige Søn! nyd
 „Menneskets kostbare Uafhængighed, som Lopez ej
 „vil berøve dig. Dersom jeg var yngre, vilde jeg
 „selv ledsage dig i Orken (blide Erindringer opstige
 „ogsaa i min Sjæl) og jeg skulde bringe dig igjen
 „i din Moders Arme. Naar du vanter om i dine
 „Skove, mind dig da undertiden den gamle Spa-
 „nier, som viste sig saa gjestfrie mod dig. Kald
 „ofte dette Minde tilbage i din Sjæl, for at du kan
 „nære Kjerlighed mod dine Lige, da den første Prøve
 „du havde paa det menneskelige Hjerte, var saa

„gaaſte til detſ Forder.“ Lopez endte med en Ben til de Kriſtneſ Gud, ſom jeg havde nægtet at tilbede, og vi ſtilteſ med Huſken.

Ej længe udeblev Straffen for min Utafnemmelighed. Mit Utkjendſkab til Skovene førte mig vild, og jeg blev fanget af et Parti Muſkogulger og Siminaler, ligesom Lopez havde forudpaaet mig. Paa min Klædning og Fjederbuſten paa mit Hoved, ſaae man, at jeg var en Ritcheer. Man bandt mig, men løſeligen, formedelſt min Alder. Simagſon, Anſererer for Troppen, vilde vide mit Navn, jeg ſvarede: „Jeg kalder mig Echactaſ, en Sen af Nutaliſſi og Miſkou, ſom have dræbt mere end hundrede Muſkogulgiſke Helte.“ — Simagſon ſvarede: „Echactaſ, Nutaliſſi og Miſkouſ Sen, fryd dig; du ſkal brændes paa den ſtore Flekke.“ — Jeg ſvarede: „Tak vorde dig,“ og qvad min Ligſang.

„Endſkiendt jeg var Fange, kunde jeg dog ikke afholde mig fra, at beundre mine Giender i de første Dage. Muſkogulgerne, eller rettere deres Bundſforvante, Siminolen, aander lutter Munterhed, Kjerlighed og Fornøjelſe. Hans

Gang er let; hans Karakter aaben og blid. Han taler meget og med Flygtighed, og hans Sprog er velsklingende og let. Selv Aldern kan ikke berøve de Gamle den Aabenhed og Munterhed, som ellers er Ungdommen saa egen. Lig Orkens gamle Fugle, blande de endnu deres gamle Sange med deres Efterfølgts ny Arier."

„Fruentimrene som fulgte Troppen, bevidnede en blid Medlidenhed med min Ungdom, og en elskværdig Nysgjerrighed. De forelagde mig adskillige Spørgsmaale om min Moder, og min spæde Barndom. De vilde vide, om man havde hængt min Vugge flettet af Mos, i Valbirkens blomstrende Grene, og om Aftenvindene havde gynet mig ved de smaa Fugles Næder. Nu fulgte tusinde andre Spørgsmaale, som angik mit Hjerter. De spurgte mig, om jeg havde seet en hvid Hind i mine Drømme, og om Træerne i den hellige Dal havde raadet mig til Kjærlighed. Jeg besvarede Modrenes, Dottrenes og Konernes Spørgsmaale med Ligefremhed: " „I ere Dagens Gudinder, og Natten forskjønner Eder, som Duggen forskjønner Blomsten. Mennesket for-

„Lader eders Stjød, for at hænge ved eders Bryst,
 „og eders Mund. I kjende Eroldomsord, som
 „føvndyffe enhver Smerte. Disse vare hendes
 „Ord, som fødte mig til Verden, og som jeg al-
 „drig seer mere. Hun sagde end videre, at Møer
 „vare hemmelighedsfulde Blomster, man kun
 „sandt i Orkener.” Denne Lovtale behagede
 Fruentimrene. De beskjenkede mig med alle Slags
 Foræringer; de bragte mig Mælk af Kottkosneder,
 Sukker af Valbirken og et Slags Øste. De
 forærede mig noget af en Bjørnstinke, og et
 Stykke af et Bæverskind. De bragte mig Snægo-
 lehusse til min Pynt, og Mos til mit Leje. De
 sang, de loe med mig, men Munterheden for-
 svandt, saa ofte de erindrede sig, at jeg skulde
 brændes, og store Taarer vældede da ud af deres
 Øjne.

„En Nat sad jeg i Skoven ved et Baal,
 tilligemed den Stridsmand, man havde sat til
 Vogter over mig. Pludselig hører jeg Råsten
 af en Klædning, som gned paa Ulterne, og et
 Fruentimmer satte sig ved min Side. Et Støt
 skjulede det halve af hendes Ansigt. Store Taarer

løbe ned over hendes Kinder. Ved Idens Stin blev jeg et Guldfors vaer, som skinnede paa hendes Barm. Hun var regelmæssigen smuk. I hendes Ansigt laae saa megen Ynde, Blidhed og Sædelighed, at det var umuligt at blive urørt. Med alt dette forenede hun de mest tryllende Ejendommeligheder. En grensfeløs Deltagelse, en dyb Sorgmodighed lyfede af hvert af hendes Træk. Hendes Smil var himmeleft.

Jeg troede at det var den Mø, som skulde yde Dødens Indvielse, den sidste Kjerlighedsbevisning; den Mø, som man sender til Krigsfangen, for at besynge hans Grav. Med et bankende Hjerte, og med en Stjælven, som sandelig ikke kom af Frygt for Baalet, sagde jeg derfor til hende: „Mø du var værdig, at elstes med den helligste Kjerlighed; du er ej født til, at yde Dødens Indvielse den sidste Kjerlighedsbevisning. Et Hjerte, som snart vil holde op, at slaae, stemmer kun svagt overens med dit. Hvor er det ogsaa muligt, at der kan være Overensstemmelse mellem Døden og Livet? Du gjør mig mit Endeligt tungt. Gid en anden maa

„Blive lykkeligere, end jeg! Gid vedvarende Kjerlighed forene Rebs-Urten og Eggetræet.”

„Den Hulde svarede: Jeg er ej den Mø, som er bestemt til at yde Dødens Indvielse den sidste Kjerlighedsbevisning. Er du en Kristen?” Jeg svarede, at jeg ej havde villet forlade min Hyttes Genier. Ved disse Ord gjorde Møen en uvilkaarlig Bevægelse. Hun sagde: „Jeg beklager dig, da du kun er en elendig Hedning! Min Moder lod mig debe; mit Ravn er Altala. Jeg er en Dotter af Simagghan med de gyldne Armbaand, som tillige er Anferer for disse Stridere. Vi mødes paa Apalakugla, hvor du skal brændes.” — Med disse Ord hævdede Altala sig, og forsvandt.”

Her blev Schactas nødt til at afbryde sin Historie. Bittre Erindringer tilbød sig i Mængde for hans Sjæl. Tvende Taaresiremmen vældede ud af hans tæt sammenlukkede Øjne, og rullede ned over hans indtørrede Kinder; lig tvende Kilber, som ligge skjulte i Jordens mørke Nat, og røbe sig ved deres Bænde, som de lade risle mellem Klipperne.

„O min Søn! — tog Schactas atter til Orde; — du seer nu, at jeg er mindre vis, end Rygtet gaaer. Ak! kjære Barn, gid Menneskene stedse kunne græde, naar de ere berøvede deres Syns Brug! Mange Dage henglede, og Sachems Datter kom hver Aften og talede med mig ved Baalet. Sønnen flyede allerede mine Dine, thi Atala stod stedse malet i min Sjæl, ligesom Mindet om mine Fædres Grav.”

Den syttende Dag fra vor Rejses Tilstræbelse, mod den Tid, da Døgndyret stiger op af Havet, naaede vi Machues Slette. Brinker, som rage op i Skyerne, den ene bag den anden, omringe den. Skove, gradvis beplantede med Citrontræer, Magnolia og grønne Ege, bedække disse Banke. Anføreren udstedte Ankomsts Skriget, og hele Troppen lejrede sig ved Foden af Højene. Man førte mig i nogen Frastand fra dem, og satte mig ved Kanten af en af de naturlige Brønde, som ere saa bekjendte i Floriderne. Jeg var bunden til et Træ, og en Stridsmand vaagede agtpaagivende over mig. Jeg havde ej siddet længe paa dette Sted, da

Atala pludseligen kom til Synne mellem Kildens Livvold-
dambræer. „Kriger, — saa tiltalede hun den
„Muskogulgiske Stridemand; — vil du forfølge
„Raabuffene, skal jeg bevogte din Fange.”
Muskogulgen hoppede af Glæde, da hans Anfø-
rers Dotter tillod ham at jage, svingede sig ned
fra Toppen af Brinken, og ilede til Eletten.”

„Hvor ugranskeligt er ikke Menneskets Hjerte!
Jeg, som onskede saa inderlig, at tale i Enrum
med den, jeg allerede elskede som Solen; jeg sad
nu stum og forlegen. Havde jeg havt frit Valg,
troer jeg, at jeg hellere havde valgt, at kastes ned
til Krokodillerne i Kilden, end nu at sidde ene med
Atala. Bildmandens Døgtterinde var ligesaa uro-
lig, som hendes Fange. Dyb Tausshed herskede.
Kjerlighedens Vænder stivnede vore Tunger. Om-
sider gjorde den stridvante Simaghs Dotter
Vold paa sig selv, og sagde:” Kriger! kun svage
ere de Baand som holde dig. Letteligen kan du
redde dig. „Disse Ord indgjødte mig Mod; jeg
svarede:” Pige! du siger, svage ere de Baand som
holde mig. . . . Jeg standsede, Atala betænkte
sig nogle Øjeblikke, endelig udbroed hun: „Frels

dig;” — og løste mig med det samme fra Træ-
 stammen. Jeg greb Strikken, flyede Vildmands-
 inden den, og tvang hendes skønne Fingre, til at
 bøje sig over min Lænke; „Hold den, hold den!
 „raabte jeg.” — „Du er ubesindig? sagde Atala
 „med bevæget Stemme; Ulykkelige! minder du
 „dig ej, at du er bestemt til Baalet? Hvad for-
 „langer du? husker du ikke, at jeg er en Datter
 „af den frygtelige Sachems?” Der var en Tid,
 „svarede jeg med Taarer, — da jeg blev baaren i
 „en Bæverlinshud paa min Moders Ryg. Min
 „Fader ejede en skøn Hytte, og hans Raabuffe drak
 „af tusinde Kilder. Nu vandrer jeg derimod for-
 „ladt omkring, og har intet Fædreland. Naar jeg
 „ej er mere til, vil ingen Vennehaand kaste en
 „Smule Jord paa mit Legeme, for at beslytte det
 „for Bluer. En ulykkelig Fremmeds døde Legeme
 „bryder ingen sig om.”

Atala blev rørt. Hendes Taarer trillede
 ned i Klitten. — „Ak! — udbød jeg med Hef-
 „tighed, — gid vore Hjerter vare eensindede!
 „Lover Orken os ikke Frihed? Tilbyder Skovene
 „os ej Huler? Behøver da et Naturens Barn saa

„meget, for at vorde lykkeligt. O du, som er
 „skjønnere, end nogen syrig Ynglings levende Ind-
 „bildningskraft kan asmale ham! O Elskede! følg
 „mig til Ensomhedens Boliger.” — Saa ta-
 lede jeg. Med blid Røst svarede Atala: „Unge
 „Ven! du har lært de Hvides forførende Sprog.
 „Du kan let bedaaare en uvidende Indianerinde.” —
 „Hvad! — raabte jeg; — du kaldte mig, din
 „unge Ven!” „Ik! omen stakkels Slave...” —
 „Ja! — afbrød hun mig, i det hun lænede sig op
 mod mig; — du stakkels Slave! jeg kaldte dig
 min unge Ven; — Jeg svarede med Hefstighed:
 „Lad et eneste Kys overtyde mig om, at du mener
 hvad du siger!” — Atala opfyldte min Begje-
 ring. Ligesom Raafiddet synes at hænge ved den
 ildfarvede Rebs-Urts Blomster, som det har sun-
 det paa en stejl Fjeldvæg, og nu æder graadigen
 af, saaledes hang jeg ogsaa ved min Elskedes
 Læber.

„Ik! kjære Son, hvor ofte udtømme vi
 ikke et fuldt Malurts Bæger, i det vi troe, vi
 nippe til lifsig Nektar. Hvo skulde have troet,
 at Atala vilde støde Dølken i min Barm, i samme

Djæblig hun gav mig det første Pandt paa sin
 Kjærlighed? Gamle Schactas, hvor forundret
 blev du ikke, da Bildmandinden udbød i disse
 Ord! „Skjenne Fange! Ietsindigen har jeg til-
 „staaet dig din Begjering. Lader os ikke nære
 „denne Lidenstabs. Min Religion stiller mig for-
 „stedse fra dig.... O min Moder! hvad har du
 „gjort?” Atala standsede pludseligen, og
 dulgte, jeg veed ej hvilken skrekkelig Hemmelig-
 hed, som var nær ved at undslippe hendes Læber.
 Jo større mine indbildte Forhaabninger før havde
 været, jo radselsfuldere var nu den Fortviv’else,
 disse Ord styrtede mig i. „Vel an! — raabte
 „jeg; — jeg skal være lige saa grusom, som du
 „er; jeg flygter ej. Du skal see mig midt i Flam-
 „men; du skal høre mit Rjød brage, og du skal
 „fryde dig;” — Atala greb mine Hænder, tryk-
 kede dem mellem sine, og raabte: „Beklagels-
 „værdige unge Hedning, jeg har Medlidenhed
 „med dig! Vil du, at min Sorg skal bringe mig
 „i Graven? O, at jeg kunde flygte med dig, ulyk-
 „kelige Atala! gid du aldrig var bleven fædt.
 „Hvorfor styrter du dig ej ned til Krokodillerne i
 Rilden?”

„I samme Øjeblik begyndte Krokodiller ved Solens Dalen, at lade høre deres Frøn. Atala sagde: „Lader os forlade denne stumle Grotte.“ Jeg ledsagede Simaghans Datter til Fødderne af Højene, som dannede Skovbugter, i det de strakte deres Arme ud paa Engen. Overalt herskede Stilhed og Rolighed. Storken streg paa sin Rebe; Skovene gjentode af Vagtelsens enslydende Sang. af Pappegøgens Skrigen, af Puffelørens Brølen, og af Skovhoppens Brinsken.“

„Tause gik vi ved hinandens Side; hun holdt Enden af mit Reb, som jeg havde tvungen hende til at modtage. Undertiden udgode vi Taarestrømme; undertiden smilede vi af hinanden. Snart stuede Øjet mod hinanden; snart hestede det sig paa Jorden. Opmærksomt lyttede Øret efter Fuglens Sang. Med den ene Haand pegede vi mod Solens Dalen; med den anden trykkede vi ømt hinanden. Et Øjeblik slog Hjertet lydeligt; et andet, umerkeligt. Nu og da hørtes Navnene Schactas og Atala gjentagne med blide Stemmer... O! du min Kjærligheds første Spad-

feregang med Atala i Orken! dit Minde maa være magtigt, siden du endun, efter saa mange Gjen-
vordigheder, kan være gamle Schaccas Dje!"

„Hvor ubegribelige ere dog ikke Menneskenes Hjerter, naar Lidenstaber sætte dem i Bevægelse! Jeg forlod den ædelmodige Lopez, og udvandrede mig for utallige Farer, og det ene, for at nyde min Frihed. Nu havde derimod et Fruentimmers Djetast i et eneste Sekund forandret min Smag, mine Beslutninger og Planer. Jeg forglemte mit Fædreland, min Moder, min Hytte og den rædselsfulde Død som forestod mig; jeg var bleven ligegyldig for Alt, hvad som ej var Atala. Uden at have Kraft nok til, at lade mig beherske af min Fornuft, gled jeg pludseligen tilbage til Barn-
dommens første Tidspunkt. Jeg var saa langt fra, at kunne sørge for mig selv, at jeg trængte meget mere til, at andre paatog sig den Umage, at sørge for, at jeg fik min tilbørlige Søvn og Føde."

„Forgievs kaldt derfor Atala paa Rnæ for mig, efter at vi havde vandret omkring i Engen, og bad mig paa ny, forlade sig. Jeg forsikrede

hende, at jeg vendte ene tilbage til Lejren, dersom hun vegrede sig ved, at binde mig igjen til min Trærod. Hun var nødsaget til at opfylde min Billie, og haabede, at overtale mig en anden Gang.”

„Den følgende Dag, — altsaa Dagen efter at Atala havde afgjort min Skjebne; — naaede vor Trop en Dal, som ej laae langt fra Rustovilla, Siminolernes Hovedstad. Disse Indianere danne i Forening med Mustogulgerne, Kreekernes Forbund. Simaghans Datter besøgte mig om Midnatten. Hun førte mig ud i en Fyrreskov, og fornyede sine Bønner, for at overtale mig, til at gribe Flugten. Uden at svare hende, greb jeg hendes Haand, og tvang den forstreckede Pige, til at gjennemvandre hele Skoven med mig. Natten var yndig. Vejrets Genius rystede sit blaa Hovedhaar, som dustede af Fyrretræets Harpir. Kun svag var Umbraens Lugt, som dunstede fra Krokodillerne, som Flodernes Tamarinter skjulte. Paa uplettet Blaat skinnede Maanen. Dens perlegraa Skin belggede paa Skovens ubegrændsede Tæppe. Alt var Dødsstilhed; kun i Skovens

Midte herskede, en mig ubekjendt, ffernslydende
Harmoni. Man skulde have troet, at Ensomhe-
dens Aand sukede over hele Orten.”

„Igjennem Træerne sjnede vi en ung Mand,
som bar en Fakkell i sin Haand. Dette brændende
Lys gav ham Udseende af Foraarets Genius, som
gjennemløber Skovene, for at oplive Naturen.
Det var en Elsker, som nu gik hen, for at høre sin
Dom, ved sin Herskerindes Hytte. Derksom
Moen udslukte Faklen, modtog hun ham, som
Mand. Slog hun derimod Elsket ned over Ans-
igtet, uden at udslukke Faklen, forkastede hun
hans Tilbud. Med sagte Stemme sang Strids-
manden disse Ord, i det han vandrede mellem
Skyggerne:

„For Daggry skal jeg bestige Bjergenes
„Spids, for at overrumple min ensomme Due
„paa Nivsten.”

„Om dens Hals har jeg hængt en Hals-
„kæde af Musselskaller. I Kieden seer man tre
„røde Korn, som betyde min Kierlighed, tre fio-
„lette, min Frygt, og tre blaa, mit Haab.”

„Mila har Dine, som en Harmelin, og
„Haar saa let som Uis. Hendes Mund er en ro-
„senrød Musselskal, besadt med Perler. Hendes
„tvende Bryster ligne tvende smaa, uplettede Rib,
„som ere fødte paa een og samme Dag, og af een
„og samme Moder.”

„Gid Mila vilde udslukke denne Fakkell! Gid
„hendes Mund vilde udbrede en vellystfuld Stygge-
„omkring den! Jeg skal besrugte hendes Skjød.
„Fædrelandets Haab skal hænge ved hendes næres-
„rige Bryst, og jeg skal rege min Fredspibe *)
„ved min Søns Bugge.”

„For Daggrø, maa jeg bestige Bjergenes
„Tog, for at jeg kan overumple min ensomme Due
„paa Nivsten!”

Saa sang den unge Mand. Tonerne trængte
lige til det Inderste af min Sjæl, og farvede Aftas-

*) Et Stags store Tobakspiber hos de vilde Amerikaner,
som de tilbyde, som et Fredstegn.

Is Rinder purpurrede. Vore Hænder skjælvede i hinanden. Men snart bleve vi adspredte ved en ny Scene, som ej var mindre farlig for os. Vi kom forbi et Barns Grav, som tjente til Grændse-Kjæl mellem tvende af Ensomhedens Nationer. Efter Skik og Brug havde man opkasket Graven ved Enden af den almindelige Landevej, og det i det Øjemed, at de unge Koner, i det de gik til Kirken, kunne inddrage den uskyldige Skabnings Aand i deres Skjød, og føde den for Fædrelandet. I dette Øjeblik saae vi nygifte Koner, som, ligende efter Modersaligheden, søgte, i det de aabnede Lærerne, at indaande den Lilles Aand, som de troede see svæve om paa Blomsterne. De gjorde Plads for Barnets virkelige Moder, som nedsatte et Mais-Neg paa Graven, og bestrøede den med hvide Lillier. Hun vædede Jorden med sin Mælk, og satte sig derpaa ned paa det fugtige Grensvær. Med rørt Stemme tiltalede hun nu Barnet saaledes :

„O min Nyfødte! hvorfor skulde jeg be-
„græde dig, da du nu hviler i Jordens Skjød.
„Naar den lille Fugl bliver stor, maae den selv

„Søge sin Føde, og finder ofte mangen et bittert Korn
„i Orken. Du kjendte ej Taarer; i det mindste var
„dit Hjerter aldrig udsat for Menneskenes nagende
„Sorger. Knuppen som henterres, forsvinder
„med al sin Vællugt, ligesom du, o min Søn!
„forvandt i hele din Ukyldighed. Lykkelige
„ere de, som bøe i Buggen! De kjende intet uden
„Modertys, og Modersmil.”

„Allerede nedtrykte af vore egne Hjerter,
bleve vi det end mere af disse Billeder paa Kjerlig-
hed og Moderømhed, som syntes at forfølge os
hele denne Nat, i disse tryllende Orkener, for at
saare os end dybere. Jeg var staaende paa mine
Arme, til Udgangen af Skoven, og jeg sagde hende
da, hvad jeg nu forgjæves vilde søge at udtrykke.
O kjære Søn! Syndenvinden taber sin oplivende
Varme, i det den farer over isbedækkede Enge,
og Mindet om Kjerlighed i en Oldings Hjerter, lig-
ner Sraalerne af Dagens Dronning, som blive
tilbagekastede af Maanens blide Klode, naar So-
len er dalet, og Taushed og Sorgmodighed svæve
over Bildmændenes Hytter.”

„Hvo kunde frelse Atala? Hvad kunde beskytte hende, mod ej at bukke under for Naturens Gremme? Intet uden et Mirakel; og dette Mirakel gik ogsaa for sig. Simaghans Dotter tog sin Tilflugt til de Kristnes Gud. Hun saldt ned paa Jorden, og bad en brændende Bøn til sin Moder, og til Møernes Dronning. O Kene! i dette Øjeblik fik jeg en beundringsværdig Ide om denne Religion, som kan berige tvende Ulykkelige med tusinde Goder, naar de vandre om i Skovene, og ere berøvede alle Livets Nødtørstigheder; om denne Religion, som i det den ene ved sit Almagtsbud, modsætter sig Lidenskabernes henrivende Strøm, er mægtig til at omvende den mest forhærdede Syn-der, naar kun alt er ham gunstigt, baade Skovenes Hellighed, og Bortskjænnelse fra Menneſkene, og Skyggernes Trostløsh.”

„Ak! hvor guddommelig forekom ikke Bildmandbinden, den uersarne Atala, mig, da hun laa paa Knæ, foran et sældet Fyrretræ, som for Alterets Fod, ofrede til Alherren, og opsendte, gennem Skovenes Toppe, sine Bønner for sin hedske Elsker! Taarer forskjennede hendes Øjne, som

hun hævede mod Maanen; Urefrygt for den Gud hun tilbad, og Kjerlighed gave hendes Kinder guddommelig Skjønhed. Snart forekom det mig, som om hun hævede sig mod Himlen, snart troede jeg at see Aander nedstige af Maanens Straaler, og at høre dem i Trærnes Grene — Aander, som de Kristnes Gud nedsender til Skovenes Eneboer, naar han har besluttet at kalde ham til sig, og Sorg fyldte min Sjæl, thi jeg forudsaae, at hun kun havde staaet Tid at vandre her paa Jorden.”

„Hun svømmede imidlertid i Taarer, og hendes pinefulde Tilstand rørte mig saa heftigt, at jeg vist nok havde bestemt mig til, at opfylde hendes Begiering, og taget Flugten, da pludseligen et dødsforkyndende Skrig gjemød i Skoven, og fire Beværnede styrtede over mig. Man havde seet os, og Anførerens besol, man skulde forfølge os.”

„Atala, som i Alder og Sjælsøjhed lignede en Dronning, værdigede ej Krigerne et Ord. Hun kastede et stolt Blik til dem, og ilede til hendes Fader.”

„Spildee vare hendes Bønner. Man fordobblede mine Vogtere; man forøgede mine Lænker;

man skildte mig ved min Elskede, fem Nætter henglede, og vi ejnede Apalachukla, som ligger paa Chata-Uche Elvens Bredde. Strax kronede man mig med Blomster; man farvede mit Ansigt blaåt og karmosinrødt, hestede Perler i min Næse og mine Øren, og sat mine Hænder i en Chichikoue *).

„Smykket saaledes til den forestaaende Of- ring, holdt jeg mit Indtog i Apalachukla, under Troppens gjentagne Strig. Min sidste Time var kommen, da pludseligen Skalmajen led, og Mikon eller Overhovedet for hele Nationen, beordrede Raadet samlet ”

„Du kjender, min Son, de radselsfulde Grumheder, de Vilde udøve mod deres Krigs- fangne. De Kristne Missionærer havde med eget Livs Fare, med utrættelig Menneſtekerlighed, gjen- nembrevet hos adskillige Nationer, at et mildt Slavedom ſkulde indføres iſtedet for Baalets Rædſler. Muſkogulgerne havde endnu ikke indført denne Indretning hos ſig, men en ſtor Mængde havde beſtemt ſig for den. For nu at afgjøre

*) Et Instrument hos de Vilde.

denne vigtige Sag, sammenkaldte Niskoen Sammenferne. Jeg blev færdig til Raadhuset."

„Ej langt fra Agalachukla, fæstede Raadhusets Gæstehus paa en affidesliggende Høj. Treradede Kolonner dannede denne pragtfulde Rundbygning. Kolonnerne bestode af glindsende og udgravne Cypressetræer. Jo nærmere de kom mod Middelpunktet, som var betegnet med en eneste Pillar, jo større og tykkere bleve de, men ogsaa jo færre. Fra Toppen af denne Pillar udsprede de Barlebaand sig, som naaede over de andre Kolonner, og skjulede, i Form af en Vifte, Gæstehuset."

„Raadet samlede sig, 50 Oldinge, klædte i kostbare Kapper af Bæverkind, toge Plads paa Trappebankene, med Ansigtet mod Indgangen. Overhovedet sad midt imellem dem, og holdt Fredspiben, hvis halve Deel var farvet med Krigsfarven, i sin Haand. Paa den højre Side af Oldingene, sadde 50 Qvinder, udmajede med bløgende Svaneffer. Krigsansøererne toge Plads ved den venstre Side af Fædrelandets Fædre. I deres Hænder holdte de Stridsøren; Fjederbusten

vajede paa deres Hoveder: Hænderne og Brystet vare overstrøgne med Blod.”

„Ved Foden af Pillen, som stod i Middel-punktet, brændte Raadets Ild. Omringet af 8 af Templets Tjenere, kastede den fornemste af Præsterne Salve af Kopalmen i Ilden, og ofrede til Solen. Hans Dragt var en lang Klædning; paa sit Hoved bar han en udstoppet Ugle. Oldingene, Kvinderne og Striderue, som sadde i tre Rækker, Præsterne, Skyerne og Røgløst; alt dette gav den vilde Raadsforsamling et overordentligt og pragtfuldt Udseende.”

„Jeg stod bunden med Lænker midt i Forsamlingen. Da Offringen var endt, fortalte Miskoen med Korthed, Aarsagen til Raadets Sammenkaldelse. Hun kastede et blaat Halsbaand midt i Salen, til Stadsfæstelse paa hvad han havde sagt.”

„En Sachem af Orne-Stamme, reiste sig nu, og tog til Orde:”

„Fader Miko, Sachemser, Kvinder og Stridere af de fire Stammer, af Ornen, af Bæveren, af Slangen og af Skildpaden, lader os ej forandre

„noget i vore Forsædres Stikke; lader os brænde
 „vore Fangne, og ej slappe vort Mod. Det er en
 „af de Hvides Indretninger, man nu foreslaaer
 „eder, den kan umulig være andet, end ulykkes-
 „svanger. Her giver jeg et rødt Halsbaand,
 „som indeholder mine Ord.”

„Dette var min Mening.”

„Han kastede nu en rød Halskjede hen i
 Salen.”

„En Kvinde rejste sig, og begyndte:

„Fader af Ornestammen! Du besidder Mæ-
 „dens Klogskab, og Skildpadens vise Sindighed.
 „Jeg vil knytte Venstabsbaandet med dig, og vi
 „skulle plante Fredenstræ. Men lader os foran-
 „dre vore Forsædres Stikke, naar de ere skadelige.
 „Lader os sørge for, at vi faae Slaver, som kunne
 „dyrke vore Marker, og lader os ej langer høre
 „Fangerens Skrig, som fylde Moderens Barm
 „med Rædsel.”

„Det var min Mening.”

„Ligesom den ene Havbølge i et Uvejr bry-
 des med den anden; ligesom Hvirvelvinden om
 Esteraaret kaster de tørrede Blade omkring; lige-

som Sivene i Maschacebe bøjede sig sammen, og atter hævede sig i en pludselig Oversvømmelse; ligesom en Hjord Hjorte brøle i det Lykke af Stoven; saaledes var nu alt i fuld Bevægelse i Raadhuset; Larmen og Raaben høstes overalt. Sachemserne, Krigerne, Kvinderne talede enten vekselsvis, eller paa een Gang. Medlemmerne fornærmede hinanden; Stemmerne ere delte; og Raadet er nær ved at skilles. Omfider fejrer dog den gamle Stik, og man beslutter, at jeg skal brændes med alle de sædvanlige Pinsler.”

„En Omstændighed opfattede Dommens Udsørelse i nogen Tid; nemlig: De Dødes Højtid, eller Sjelenes Gjestebud. Den vedtagne Stik byder, at ingen Fange maae aflives paa de Dage, der ere helligede denne store Fest. Man anbetroede mig, til en streng Vagt. Uden tvivl havde Sachemserne sendt Simaghans Datter bort; thi jeg saae hende ikke mere.”

„Imidlertid samlede Folkeslag sig i Mængde, fra mere end hundrede Mile i Omkreds, for at højtideligholde Sjelenes Gjestebud. Man havde opbyggt en lang Hytte i Orken, paa en afdele

Plads. Paa den fastsatte Dag, opgrov hver Hytte, Levingerne af sine Fædre, i deres særskildte Grave, og man ophængte nu Beenradene i Orden og hver i sin Familie, paa Murene i Forsædrenes fælles Sal, Vindene (man valgte just den Tid, da Stormene rase); Vindene, Skovene, Vandfaldene susede rundt omkring, medens Oldinge fra forskellige Folkeslag, slutte Handels- og Fredsforbund med hinanden over deres Fædres Ben."

„Man højtideligholder Faglagene, Bædeløbet, Kastelagen og Benlagen. Ivende Møer stride om, at afrive en Kvist af et Piletræ. Deres Bryster røre hinanden, Mundene møde hinanden, Hænderne bevæge sig hurtigen om Kvisten, som de løfte over deres Hoveder. Deres skønne nøgne Fødder glide ind mellem hinanden, deres yndige Blande blander sig, de helde sig op til hverandre, deres Haar menge sig. De betragte deres Modre, og rødme. Man tilklapper dem Bisald *). Dremmesfortolkeren paakalder Machalou, Vandenes

*) Indianerindernes Rødmen gør stort Indtryk paa de unge Indianere.

Uand. Han fortæller om Krigene, den store Lievre førte mod Kirchimanitou, Guddommen for det Onde. Han synger om den første Mand, og om den skønne Itasemik, den første af alle Qvinder. De bleve nedstyrtede fra Himlen, fordi de havde tabt deres Uskyldighed. Jorden rødmer af Broders blod; da den ugudelige Jouskaka opoffrede den gudelige Tahouitsaron. Paa den store Uands Bud begynder Syndfloden. Massou bliver ene reddet i sin Barkebaad, og Raven som blev sendt ud, for at opdage Jorden. Han synger om den skønne Endar, som blev ført tilbage fra Uandernes Bosliger, ved hendes Uands tryllende Sang."

„Efter disse Sange og Lege, bereder man sig, til at give Forsædrene et evigtvarende Gravsted. Paa Shata-Uche Elvens Bredder, seer man et vildt Figentræ, som Indvaanernes Dyrkelse har helliget. Møerne pleje at vaske her deres Barkeklæder, og at ophænge dem paa det gamle Træs Grene, for Orkens Vinde. Her havde man udhulet en uhyre Grav. I det man forlader Ligsalen, synger man en Lovsang til Deden. Enhver Familie bærer nogle hellige Levninger. End-

og Børnene ere belæssede med store Ben af deres Fædre. Denne højtidelige Procession kommer til Graven. Man bærer Levningerne ned. I det man ligger dem langsiden af Jorden affondrer man dem med Huder af Bjørne og Bævere. Gravhøjen hæver sig, og man planter Laarenes- og Sevnestræe paa den.

„Min Søn! lader os begrave Menneskene. Disse samme Indianere, som havde indført saa rørende Skikke, disse selv samme Fruentimmer, som havde ydet mig den ømmeste Deltagelse, forlangte nu med høje Strig min Straf. Ja endog hele Folkeslag, opsatte deres Rejse, ene for et kunne avøge sig ved Synet af et ungt Menneskes rædselsfuldeste Lidelser.”

„I nogen Graastand fra Byen, i en Dal, som vender mod Norden, hæver en Skov sig. Det sorteste Mørke hersker under dens Cypress- og Fyrretræer. Den kaldes Blodskoven. Vejen til den fører over Ruinerne af gamle Monumenter, som have tilhørt et ubekjendt Folkeslag, som boede i Orken. I Midten af Skoven, udstrakte en uhyre Sandbørken sig, hvor man opoffrede Krigsfangerne.

Man førte mig i Triumf derhen. Alle Tilberedelserne til min Død gjøres. Man sætter Arestouls Pæl ned i Jorden. Fyrretræerne, Almetræerne, de gamle Gypesser falde under Øren. Baale^r rejser sig. Tilskuerne bygge Amfiteatre af Træernes Grene og Buller. Enhver opfinder en nye Pinselsmaade. Een tilbyder sig, at ville flaae Huden af min Hjerneskal; en anden, at ville udbrænde mine Øjne med gloende Ører: jeg istemmer min Ligsang.”

„Jeg bærer ej for mine Pinsler. O Musko-
gulger! jeg er modig, jeg udæfter eder! jeg for-
agter eder mere, end om I vare Qvinder. Min
Fader, den berømte Antaliessi, Miskous Søn, har
drukket af eders berømteste Krigeres Hjerneskal-
ler. I skulle ej afstvinge mig et eneste Suk.”

„Udæftet ved min Sang, gjennemborede en
Kriger min Arm med en Pil. Jeg raabte til ham
Broder jeg takker dig.”

„Lagtet Bødlernes Stræbsomhed, bleve Tilberedelserne til min Straf dog ikke færdige, før
ved Solens Nedgang. Man raadspurgte sig med
Drommesfortolkere; han forbyd at forstyrre Skyg-

gerne's Genier. Min Død blev derfor udsat til den følgende Dag. Af Begjærlighed efter at see dette Oprin, og for at være desto før ved Handen, naar Solen stod op, forlod man ikke Blodskoven. Man antændte en stor Ild, spiste og dandsjede."

„Imidlertid havde man lagt mig paa Ryggen. Jeg var bundet om Halsen, Fødderne og Armene. Mine Lænker vare fastgjorte til Piller, som vare nedslagne i Jorden. Stridere laae paa mine Baand, og jeg kunde ej gjøre den mindste Bevægelse, uden at de jo mærkede det. Natten tager til, Sang og Dands tager af. Ilden kaster kun rødagtige Flammer. Endnu seer man Skygger af Vilde, som vandre op og ned forbi Baalet. Alt slumrer. Som de Vilde's støjende Bulder formindste sig, formerer Vindens og Skovenes Hyl sig."

„Det var omtrent paa den Tid af Natten, paa hvilken en ung Indianerinde, som nyligen er bleven Moder, pludselig hæver sig op da hun har troet, hun hørte sin Fødselsdøds Skrig, som forlangte den blide Næring. Med Djnene hæstede

paa Himlen, hvor Maanen ligesom vandrede mellem Skyerne, overtænkte jeg min Skjebne. Altså forekom mig at være et utaknemmeligt Uhyre. Jeg som selv havde opoffret mig til Baalet, da jeg ej vilde forlade hende! nu at forlade mig i min sidste Dødstime! Og dog følede jeg, at jeg evigen vilde elske hende; og at jeg nu døde med Glæde for hende."

„I vor højeste Glædesrus føle vi dog en indvortes Tilskyndelse, til at nytte Glædens korte Øjeblikke. I vore Gjenvordigheder derimod hviler een, mig ubekjendt, Byrde paa os, som søvndysser os. Øjne som Taarer have trættet, ønske rimeligvis at kunne lukke sig, og saaledes lader Forsynet, endog i vore Lidelser, Mennesket Spor af sin faderlige Omhu. Imod min egen Villie gav jeg efter for den dybe Sovn, de Ulykkelige undertiden nyde. Jeg drømte, at en stelte mig ved mine Baand, og jeg syntes, jeg sølte den Lindring, man mærker, naar en hjælpsom Haand befrier os fra vore Lænker, efter at vi længe have sukket under deres Tyngde."

„Denne Følelse blev saa levende, at jeg vaagnede. Ved Maanens blege Skin — thi en Straale sneg sig just igjennem tvende Skyer, — saa jeg en stor hvid Figur, som heldede sig over mig, og sagde, i stærste Stilhed at løse mine Baand. Jeg vilde have udstedt et Skrig, men en Haand, som jeg strax gjenkjendte, lukkede min Mund. Et Baand er endnu tilbage, men det synes umuligt, at bryde det, uden at vaagne Krigeren, som skjulte det ganske med sit Legeme. Atala forsøger det. Krigeren vaagner halvt, og hæver sig op. Atala staaer ubevægelig og betragter ham. Indianeren troer, at det er en af Ruinernes Vælder; han lægger sig ned, og paakalder sin Monitou, i det han lukker Øjnene. Baandet er brudt. Jeg rejser mig op; jeg følger min Befrierinde. Men hvor mange Farer omringe os ikke! Snart ere vi nær ved, at støde i Mørket paa slumrende Vilde; snart anraabe Skildvagter os, og Atala svarer med forandret Stemme. Børn strige, Hunde gjee. Meppe have vi forladt dette farlige Sted, førend rædselsfuld Hylen rystede Træerne. Alt vaagner. Ilden antændes; Overalt løbe Vilde med brændende Fakler. Vi fordoble vore Skridt.”

Da Aurora forlod Østen, vare vi allerede langt inde i Østen. Store Gud! du veed, hvor usigelig lykkelig jeg var, da jeg nu igjen befandt mig i Østen med Atala, med Atala min Befrierinde, med Atala, som nu overgav sig ganske til mig.

Ordene stivnedes paa min Tunge. Jeg faldt paa Knæ, og tiltalede saaledes Simaghangs Datter. „Kun lidet have Menneskene at rose sig af; men værdige Aanderne dem sin Mærværelse, miste de endog dette Lidet. Du er en Aand, du har værdiget mig din Mærværelse, og jeg er nu stum.“ — Med sorgmodigt Emil rækkede Atala mig Haanden. „Jeg blev vel nødsaget til at følge dig, — svarede hun, — du vilde jo ikke flygte, uden jeg ledsagede dig. Ved Foraringer har jeg bestuuet Dømmesfortolkeren; dine Bødler har jeg bemælet med Brandevin. Pligt bød mig, at vove mit Liv for dig, da du har villet opoffre dit for mig. Ja, unge Hedning, — sejede hun til, med en Tone, som fik mig til at stælte; — Vor gjensidige Opoffrelse, maa være lige.“

„Altala overleverede mig nu nogle Baaben, som hun havde bragt med sig; derpaa forbandt hun mit Saar. I det hun aftenrede det med et Blad af Papajen, bade hun det med sine Taa-
rer. „Det er Baisom, — raabte jeg, — som du breder paa mit Saar ” — „Jeg frygter snarere
„for, at det er Gift, — svarede hun; — det
„kommer fra Hjertet.” Hun sønderrev nu et af de Elor, som dækkede hendes Barm, og gjorde det første Omflag deraf, som hun sammen-
bandt med en Haarrolffe.

„Fuldskaben som vedvarer længe hos de Vilde, og som er en Sygdom for dem, hindrede dem uden Tvivl fra at forfølge os i de første Dage. Dersom de siden have søgt efter os, have de rimeligvis anstillet deres Undersøgelse mod Vesten, i den Overbevisning, at vi havde begivet os til Messchacebe. Vi styrede derimod vore Fjed mod Norden.”

„Snart indsaae vi, at der kun var lidet vundet ved min Befrielse. Orkenen aabnede nu sine uhyre Heder for vore Dine. Hvad skulde der blive af os i disse vilde Stove? vi vare u kjendte

med Skovlivet, vare forvildede fra vor rette Vej, og vandrede nu om paa Lykke og Fromme. Naar jeg undertiden betragtede Altala, mindede jeg mig en gammel Historie, Lopez havde ladet mig læse om en, hvis Ugår kom til Bersabens Drik. Det var i hine fordums Dage, da Menneskene oplevede tre Eges Aldre.”

„Altala dannede mig en Rappe af Alfens indre Bark. Jeg var næsten nøgen. Med Haar af Pinsvinet broderede hun Mokassiner *) af Mustus-Rottens Hud til mig. Jeg sørgede ogsaa for hendes Pyndt. Snart flettede jeg hende en Krone af blaa Urter, som vi fandt paa vor Vej i Indiens forladte, dødbringende Egne; snart snoede jeg hende en Halskjede af Apaleens røde Korn, og forstummede, ved at betragte hendes blændende Skjænhed.”

„Undertiden søgte vi Skjul under Sedertræets Mos, for den brændende Hede. Næsten alle Træer i Floriderne, i Særdeleshed Sedertræet og Sten-Egen, ere bedækkede med en hvid Mos, som naaer fra deres Grene lige til Jorden. Naar du

*) Et Slags indianers Fodtøj.

midt om Natten, i klare Maanestien, seer en affides
staaende Sten-Eg, beklædt med dette Omhang,
paa en nøgen Sandsten, skulde du troe, du saae
en opstandne Død, som slæbte sit lange Ligklæde
efter sig. Scenen er ej mindre malerisk om Dagen,
thi en Mængde Sommerfugle, Glandsfluer, Hon-
ningsfugle, grønne Papegejer, Blaaflader heste
sig paa denne Mos, og forestille saaledes et Mal-
lerie paa hvidt Uld, hvorpaa den europæiske
Kunstner har udbrodert skinnende Insekter og
Fugle.”

„Om Middagene udhvilede vi os i flige un-
derbare Bygninger, som var opbygte midt i Or-
kenerne, af den store Vild. Aldrig kan Alder-
dommens syv Underværker sættes i Ligning med
dette Orkens Mindesmærke, naar Vindene ryste
det store Sedertræ, naar Luftbygningen, grundet
paa Grenene, gynge frem og tilbage med de ind-
slumrede Fugle, og naar Bragene af den bevæge-
lige Bygnings Gange og Hvalvinge gjentog i
Luften.”

„Hver Aften antændte vi en stor Ild og op-
bygte vor Hytte, som bestod af Træbark, udspi-

let paa fire Pæle. Havde jeg sældet en Bildhøne, en Skovdue eller en Fasan, hængte vi den foran det blussende Baal, paa Epidfen af en Stage, som stod i Jorden, og lode Vindene dreje Jægerens Bytte for Ilden. Vi spiste Mos, med Tilnavn Klippernes Fløjel, Birketræets sukkersøde Bark, og Majæblerne, som smage, som Ferskener og Hindbar. Kokostræet, Sumakken og Balsvirken forskaffede os Vin, til vort ensomme Maaltid. Undertiden opledte jeg mellem Sivene, en Plante, hvis Blomst forklænger sig til et Horn, som indeholder et Glas af den reneeste Dug. Vi velsignede Forsynet, som mellem stinkende Rjar havde sat en klar Kilde paa en Blomstes svage Stilk; ligesom det har gydet Haab i Hjerter, som Græmmelse ædrer, og har ladet Gjenvordighed her i Livet blive Moder til Dyder."

„Ak! Atalas tilsyneladende Nølighed havde bedraget mig. Jo længere vi kom ind i Orken, jo mere tiltog hendes Sørgmodighed. Ofte stælede hun uden Aarsag, og vendte pludseligen Hovedet om. Undertiden overrumplede jeg hende, i det hun hestede et ømt Øjekast paa mig, og derpaa

Kuede med dyb Bedrøvelse mod Himlen. En vis
 Hemmelighed, en vis Beslutning, som laae skjult
 i hendes Barm, og som jeg sporede af hendes
 Dine, foruroligede mig mest. Stedse drog hun
 mig til sig, og stødte mig igjen fra sig; stødse op-
 livede og atter ned slog hun mine Forhaabninger.
 Naar jeg troede, at jeg nu havde gjort nogen
 Fremgang i hendes Hjerter, fandt jeg mig pludseli-
 gen igjen ved det Maal, hvor jeg før havde
 staaet. Hvor utallige Gange sagde hun ikke til mig:
 „D min unge Elsker? jeg elsker dig, som Skovens
 „Stygge i Solens brændende Hede. Du er yndig,
 „som Orkenen, Blomsterne og Aftenlustene for-
 „skjenne. Naar jeg hvelder mig op til dig, skjel-
 „ver jeg; falder min Haand i din, forekommer
 „det mig, som om jeg allerede sølte Dødens
 „Komme. Da du forleden Dag lænede dig op til
 „min Barm, kastede Vinden dit Haar i mit Ansigt;
 „jeg troede, jeg sølte de usynlige Nanders sagte
 „Bedrøvelse. Ja, jeg har seet Olfane Biergers
 „Raadbyr; jeg har hørt Oldinge, mørte af Dage,
 „tale; men ej ligner de unge Buktens Ynde, og
 „Oldingenes Visdom, din ynde- og kraftfulde

„Tale. At! ulykkelige Schactas, jeg vorder
„aldrig din Kone.”

„En uoploselig Gaade var mig den idelige
Modsigelse af Kjerlighed og Gudsfrøgt, af Omhed
og Kyndighed, af Stoltthed og Sandfæltighed, af
Sjælshejsked i Farer, og Modløshed i Bagateller.
Det Herredemme Altala tilvendte sig over en Mand,
kunde ei være svagt. Man maatte enten elske,
eller hade hende.”

„Efter en femten Datters uafbrudt Rejse,
kom vi ind i Alleganays Bjergstrækning, og naaede
en Gren af Tenase Floden, som styrter sig i Ohio.
Ved Hjælp af Altalas Undervisning, byggede jeg
et Knubskib, som jeg overskrog med Gummi af
Blommetræet, efter at jeg havde tættet Barken
med Grantræets Rødder. Derpaa indstibede vi
os, og overgave os til Flodens Løb.”

„Omkring et Forbjerg øjnedes vi paa vor
venstre Side, Landsbyen Etiko med dens pyramid-
formige Grave og ødelagte Hytter. Paa vor
højre Side havde vi Keov Dalen, som bliver
begrændset af Tores Hytter. De nedhænge fra
Spidsen af et Bjerg, som fører samme Navn.

Floden, som bar os, løb mellem høje Sandbjerge. Ved Enden af disse Bjerge, stuede man Solens Dalen. Intet Menneske forstyrrede den Tausshed, som herskede i disse Ørkener. Vi saae kun en indianer Jæger, som styttede sig paa sin Bue, og stod ubevægelig paa Spidsen af en Klippe. Han lignede en Stytte som var opreist paa dette Bjerg til Ørkenens Genius.”

„Vi forenede vor Tausshed med den Stilhed, som herskede i disse Naturens første Egne, da Atala pludselig besang sit forladte Fædreland med bevæget og sørgmodig Stemme.”

„Lykkelige ere de, som aldrig have seet Rejsen af Fremmedes Dffringer, men kan have bivaanet deres Fædres Højtidligheder.”

„Dersom Blaaskaden fra Meschacebe, sagde til Floridernes Nonpareille: hvorfor klager du? har du ikke ligesaa skønne Bænder, ligesaa yndige Skygger, og den samme Føde her, som du har i dine Skove? Det er sandt nok, skal den landflygtige Nonpareille da svare: men min Rebe er i eders Jasminer: hvo vil bringe den? Nyde I ikke den Sol, som opvarmer mine Enge?

„Lykkelige ere de, som aldrig have seet No-
gen af Fremmedes Offringer, men kun have bi-
vaanet deres Fædres Højtideligheder.”

„Efter nogle Timers trættende Gang, sætter
Vandringemanden sig sergmodigen ned. Han
betragter sine Medbrødres Hytter, som omringe
ham. Vandringemanden, har Intet, hvortil
han kan helde sit Hoved. Han banker paa en
Hytte, sætter sin Bue bag Døren, og beder om
Gjæstfrihed. Ejeren viser med Haanden. Van-
dringemanden tager sin Bue, og vender tilbage
til Orken.”

„Lykkelige ere de, som aldrig have seet No-
gen af Fremmedes Offringer, men kun have bi-
vaant deres Fædres Højtideligheder.”

„De, som aldrig have forladt deres Fædres
lands Grændser, nyde den Lykke, at sidde om
Baalet, og høre tryllende Hysterier. Deres
Dage henglide i stille Ro, og de kunne tilfreds-
stille Menneskets medfødte Trang til at elske.
Dem vorder den Lykke til Deel, at see Fædrelandets
Sol dale. Tilslidst harver deres Grav sig
i deres Fædreland og vædes af Bennetaarer.”

„Ulykkelige ere de, som aldrig have seet Røgen af Fremmedes Offeringer, men kun have bivaanet deres Fædres Højtideligheder.”

„Saa quod Atala. Intet forstyrrede hendes Klager, uden en næsten usjendelig Lyd af vort Knubskib, som skar Bølgen. Kun paa to eller tre Steder bleve de gjentagne af et svagt Ekko, som overgav dem til et andet og svagere, og dette igjen til et tredie og endnu svagere. Man skulde have troet, at tvende elskendes Nander, ulykkelige som vi, vare fremlokkede af denne rørende Sang, og nu sandt Lindring i at udsukke de sidste Ord i Bjergene.”

„Eensomheden, den elskede Gjenstands idelige Nærværelse, og vore gjensidige Ulykker forøgede hvert Djeblig vor Kjerlighed. Atalas Styrke begyndte at forlade hende, og i det Lidenstaberne svækkede hendes Legeme, sejrede de over de stränge Begreber hun havde dannet sig om den Dyd, den kristlige Religion fordrer. Hun bad ideligen til sin Moder, hvis forbittrede Skygge hun syntes, at ville forløse. Undertiden spurgte hun mig, om jeg ej hørte en klagende Gremme, om jeg ej

saar Flammer fare ud af Jorden. Udmattet af Arbejde, brændende af Begjerligheder, og stedse omsvævet af den Tanke, at jeg maaske aldrig kom levende ud af disse Stove, besluttede jeg tusinde Gange, at tvinge hende med Magt, til at blive min Kone. Tusinde Gange foreslog jeg, at vi skulle opslaae en Hytte i Orken, og evig leve hos hinanden. Men hun vægrede sig stedse. „Min unge Ven, — sagde hun da, — husk paa, at en Soldat skylder Fædrelandet sin Arm. Kan en Kone komme i Ligning med de Pligter, som hvile paa dig? Utalissus Søn! sat Mod; knur ej mod din Stjebne; Menneskets Hjerte ligner Svampen, som snart drikker en ren Belge, naar Vindstilhed hersker overalt; snart opsvulmes af mudret Vand, naar Uvejret har oprørt Belgerne fra Bunden af. Har Svampen nu Ret til at sige: Jeg troede, at det aldrig havde stormet, og at Solens Hede aldrig havde været brændende.

„O Rene, frygter du for Sindslidelser, saa sat Mistillid til de Billedes Orkener. Lidenstaber eneste Ensomhed; at bringe dem til Orken, er det samme som at indrømme dem uindstrænket Herre-

bømme. Kummer og Frygt nedtrykte os. Ide-
ligen vare vi udsatte for den Fare, at falde i Hæn-
derne paa vore Fjender, Indianerne, eller at blive
opslugte af Belgerne, bidte af Slangerne, og søn-
derrevne af vilde Dyr. Sjelden fandt vi nogen
Føde. Vi vidste ej mere, til hvilken Side vi skulde
vende os. Det syntes umueligt at vore Lidelser
kunne blive større, da en ny Hændelse pludselig
indtraf, og bragte dem til den højeste Spidse.

„Nu vare sytten Dage forløbne siden vor
Rejses Tiltrædelse. Maanen begyndte at blive rød,
og Alt bebudede et nærførestaaende Uvejer. Mod
den Tid, da de indianiske Koner ophænge Berktøjet
paa Grenene af Sevenbommen, og Popegejerne
søge Ly i det Lykk: af Cypressen, mod Solens
brændende Hede; begyndte Skyer at overtrække
Himlens hvalte Bue. Hver Stemme i Orkenen
forstummede. Den dybeste Tausshed udbredede sig
over de tause Skove. I det Fjerne rullede Tor-
denen; lidet efter lidet nærmede den sig Skovene,
som i Ælde ere lige med Verden. Af Frygt, for
at blive nedsænkte i Floden, ilede vi til Bredden,
og tryede ind i en Skov.“

„Jordbunden var moradfig. Med Møje vandrede vi over en Hvelving af Smilaxer. Vi gik mellem Vinrankeqviste, Indigo, Snitbønner og krybende Rebs-Urter, som sammenbandt, lig Snorer, vore Fødder. Den fugtige Jord gyngede under os, og vi vare hvert Øjeblik nær ved, at opsluges af Moradset. Utallige Insekter, uhyre store Flagermus fordunklede vore Dine. Rangleslanger hvilede overalt. Ulve, Bjerne, Pukelerer, Karkajouer, smaa Tigre opfyldte alt med deres Brølen, i det de løbe til deres Huler.”

„Imidlertid tager Mørket til. Nedhængende Skyer synes ligesom at træde ind under Skovenes Skygge. Pludselig skilles en Sky, og en sunkende Lynstraale bryder frem. En stormende Vind farer ud fra Vesten, og blander Skyer med Skyer. Himlen aabner sig Slag paa Slag, og igjennem Aabningen øjner man en ny Himmel, og ny brændende Strækninger. Hele Skoven bøjer sig. Hvilket rædselsfuldt og yndigt Syn! Lynilden antænder Skoven paa forskellige Steder. Ilden udbreder sig overalt. Gnistrende Kolonner, og Røg belejre Skyerne. Lyn paa Lyn fare ud af de mørke Skyer,

og forege Odelaggelsens Radsler. Ildens og Uvejrets Susen, Windenes Dragen, Trærnes Knagen, Gjengangernes Hulen, Dyrenes Brølen, Flobernes Brusen, Lynildens Hviſten, som ſluttedes, i det den ſaldt i Vandet; alt dette ſom endnu foregedes af Ekkoet, davede hele Orken.”

„Den ſtore Mand veed, at jeg i dette Øjeblik ej ſaae, ej tænkte paa noget andet, end Atala. Vi havde ſat os ved Foden af et Birketræ. Med mit Legeme dannede jeg et Bryſtvarn for hende. I en kort Tid beſkyttede jeg hende for den Skyldregn, ſom nedſtyrtede over os fra Trærnes nedtrykte Blade. Jeg ſad i Vand, og lanede mig op mod Træets Stamme. Min Elſked holdt jeg paa mine Knæ, varmede hendes ſkønne nøgne Fædder mellem mine forellkede Hænder, og var lykkeligere, end den nyſgiste Kone, ſom førſte Gang ſøler ſin Frugt bevæge ſig under hendes Bryſt.“

„Imidlertid lyttede vi eſter Stormen! Pludſeligen ſølte jeg en Taare trille ned fra Atalas Øje paa min Barm. „Uvejrr — raabte jeg — er det „en Draabe af din Regn?“ Derpaa omſavnede

jeg min Elskede omr. „Atala — sagde jeg —
„du skjuler en Hemmelighed for mig. Abne dit
„Hjerte. Det er saa trøstende for os, naar en
„Ven læser i vor Barm. Meddeel mig den an-
„den Bevæggrund til din Smerte. At! nu ind-
„seer jeg den; du begræder dit Fædreland!” —
Hun svarede strax: „Menneskenes Søn, hvordan
„skulde jeg kunne begrade mit Fædreland, da min
„Fader ej er fra Palmetræernes Egne?” —
„Hvad! — gjentog jeg med stærke Forundring —
„var din Fader ej fra Palmetræets Egne? Hvo
„er da den, som satte dig paa denne qvælsfulde
„Jord? svar!” — Atala begyndte: „Min Mo-
„der havde kjendt en Hvid, førend hun bragte
„Krigeren Smaghan, som Medgift, hundrede
„Hopper, 20 Ører, hundrede Maal af Olden-
„olie, 50 Bæverlindschuder, og mange andre
„Rigdomme. Dre, min Granmoder, bestaunkede
„hendes Ansigt med Vand og tvang hende til at
„ægte den højmødige Smaghan, som lignede en
„Konge, og var æret af Folket, som en Aand.
„Min Moder sagde til sin ny Mand, jeg er frugt-
„sommeligt, drøb mig.” Smaghan svarede: den

„Store Mand frie mig fra en saa ond Handling. Jeg
„vil ej lemlæste dig, jeg skal ej skære Næsen eller
„Øren af dig, da du er oprigtig, og er faldet in-
„den du gav mig Trostabsløfte. Dit Barn skal
„ogsaa være mit. Jeg skal ej besøge dig, før end
„Risfuglen er bortflojet, og før end den trettende
„Maaaned har skinnet.” Imidlertid blev jeg født,
„vorede og var stolt, som en Spanier og en Vild.
„Min Moder lod mig døbe, da hun selv var en
„Kristen, ligesom ogsaa min Fader. Sorg over
„hendes første Kjerlighed, forfortede hendes Dage,
„og hun steg ned i den lille Hule, som er beklædt
„med Huder, og som man aldrig mere forlader.”

„Denne var Atalas Historie.” Hvo var
„da din Fader, du stakkels Fader, og Moderløse
„i Ørten? — sagde jeg til hende, — Med hvad
„Navn benævnte Menneskene ham her paa Jorden,
„og hvad kaldes han mellem Manderne? — Jeg
„har aldrig vasket min Faders Fødder, — sva-
„rede Atala, — jeg veed kun, at han levede med
„en Søster i Saint Augustin, og at han stedse
„har været min Moder tro. Filippé var hans

„Navn blandt Englene; her paa Jorden kaldtes
„han Lopez.”

„Ved disse Ord, udstødte jeg et Skrig, som
gjenlød i Orken. Udbrudet af mine Følelser blandede sig med Jordenens Bragen. Jeg trykte Atala op til mit Bryst, som om jeg vilde have qvalt hende, og raabte med en Stemme, som Hullen afbred. „O min Søster! O Lopez Dotter! Min Belgjørerens Dotter!” Atala blev forstræffet, og spurgte om Aarsagen til denne pludselige Sindsforandring. Da jeg nu fortalte hende, at Lopez var den adelmødige Bert, som havde huset og fødet mig i Saint-Augustin, og som jeg havde forladt, for at nyde min Frihed, delede hun mine Følelser.”

„Vore Hjerter kunde ej udholde denne Tilvært i vor gjensidige Kjerlighed, som Brodervenskabets Yndigheder medførte. Alt svækkedes Atalæs Kamp. Uden at føle mindste Medlidenhed med hende, mærkede jeg, at hun lagde Haanden paa Barmen og gjorde en uvilkaarlig Bevægelse. Jeg havde allerede sluttet hende i mine Arme; jeg havde allerede beruset mig af hendes Aand; jeg

havde allerede drukket Kjerlighedens Trolldom af hendes Læber. Beskinneth af Lynilden, sad jeg nu midt i Orken, for den Eviges Aashyn, stirrede mod Himlen og holdt min Kone i mine Arme. Du Bryllupspragt, værdig vore grenseløse Ulykker, og den Kjerlighed, hvormed vi elskede hinanden! I stolte Skove, som bevægede eders Røds- Urter og hvalte Tage, lig Gardinerne og Himlen paa vor Bryllupsfæng! I brændende Fyrretræer, som forestillede vore Bryllupsfakker! I Floder, som steg over eders Bredder! I brølende Bjerge! Du rædselsfulde og yndige Natur! vare I kun tomme Tilberedelser, ene indrettede for at bedrage os? Kunne I ej skjule et eneste Øjeblik, et Menneskes Salighed i eders hemmelighedsfulde Nadsler."

„Kun svag var Atlas Modstand. Jeg nærmede mig mit lykkelige Øjeblik: da pludselig en hvissende Lynstraale, fulgt af et heftigt Torden- skrald, gjennemskar det sorte Mørke, og spaltede et Træ ved vore Fødder. Skoven stod som i Lue. Svovellugt udbredede sig overalt. Forskredte toge vi Flugten. — Hvor stor var ei vor For-

undring, da vi i den Stilhed, som sædvanligvis følger paa en saa rædselsfuld Scene, hørte Lyden af en Klokke! Forundringsfulde lyttede vi efter en Lyd, som er saa ualmindelig i en Orken. Et Øjeblik efter gjeer en Hund i nogen Frastand fra os. Den kommer nærmere, fordobler sine Strig, løber lige til os, og hyler af Glæde ved vore Fødder. En gammel Eneboer, som har en liden Lygte i sin Haand, fulgte den midt igjennem Skoven. „Lovet være Forsynet, — raabte han, „saasnart han øjnedes os; — alt længe har jeg „ledt efter eder. Om Natten, og i stærkt Uvejr „ringe vi sædvanligvis med en Klokke, for at sammentkalde de Rejsende. Ligesom vore Brødre „paa Alpas og Cuban, have vi lært vore Hunde, „at oplede de Fremmede, som ere forvildede i „Orkenerne. Den har lugtet eder fra Begyndelsen „af Uvejret, og har ledsaget mig herhen. Gode „Gud! I ere meget unge! Stakkels Børn! I „have lidt meget i denne Orken! Følger mig! „jeg har bragt et Stykke Kød af en Bjørn med „mig; det skal den unge Pige have; her er ogsaa „noget Vin i min Flaske. Gud være lovet for

„alle hans Gjerninger! hans Medlidenhed er stor;
„hans Godhed uendelig.”

„Atala laae allerede ved den Gudsfrygtiges
„Fødder. —” Fader! — saa tiltalede hun
„ham; — jeg er en Kristen. Himlen har sendt dig
„for at frelse mig.” — Jeg forstod neppe Eres
mitten. Jeg troede, at det var umuligt, at et
Menneske kunde nære Menneskekjerlighed i saa høj
en Grad. Alt forekom mig, som en Drøm. Ved
Stinnet af den lille Lygte, som den Hellige holdt
i Haanden, saae jeg Vand neddrøppe af hans Haar
og Skjeg. Tisler havde revet hans Fødder, Hæn-
der og Ansigt ganske blodige. „Olding, — raab-
„te jeg; — hvor ømt, maa dit Hjerte ej slaae af
„Kjerlighed til dine Medskabninger, naar du ej fryg-
„ter for at blive ramt af Tordenen? —” Fryg-
„te! — gjentog Oldingen med Varme; — frygte,
„naar Mennesker ere i Fare, og jeg kan være dem
„til Nytte; jeg var da uværdig, til at være Reli-
„gionslærer!” — „Men veed du, — spurgte
„jeg ham; — at jeg ej er en Kristen? —” „Un-
„ge Menneske, —” svarede Oldingen; — „har
„jeg spurgt dig, om din Religion? har Jesus Kri-

„Kus sagt: mit Blod skal afrette denne, og ej hin?
„Han døde for Føden og Hedningen. Han betrag-
„tede alle Mennesker, som sine Brødre, og som
„Ulykkelige. Hvad jeg nu gjør for dig, er kun
„meget lidet. Du skal faae langt større Hjelp fra
„et andet Sted. Men Vren bør ej tilegnes Præ-
„sterne. Ere vi svage Eneboere andet, end grov
„Værktøj til at fuldføre den himmelske Bygning?
„Hvad var det vel for en Soldat, som var seig nok
„til at træde tilbage, naar hans Anfører gik foran
„ham med Korset i Haanden og Tornetrone paa
„Hovedet, for at frelse Mennesker?”

„Diffe Ord rørte mig. Beundrings, og
„Omhed's Taare løbe ned over mine Kinder.” ”Kjere
„Rhombendte, — sagde Missionæren; — jeg
„rygter i disse Orkenet en liden Hjord af eders
„vilde Brødre. Min Hule er tet herved i Bjerget.
„Følger mig, og opvarmer eder hos mig. I ville
„ej finde Bequemmeligheder i min Bolig, men et
„Stjul. Endogsaa denne Gave skylde vi Guddom-
„mens usforkyldte Godhed. Mange Mennesker
„have ej engang et Stjul, de kunne tyie til, for at
„beskytte sig mod Vejrets Ublidhed.

Ugerdyrkerne.

„Der ere Edle, hvis Samvittighed er saa rolig, at man ej kan nærme sig dem uden at de tage i den Rolighed, som fremfinder af hvert af deres Træk. Jo længere Eneboeren talde, jo mere sølede jeg, at Lidenstaberne sagtnedes i mit Bryst. Uvejret syntes endogsaa at bortfjerne sig for hans Røst. Skyerne stiles snart saa meget, at vi kunne forlode vort Tilflugtssted. Vi forlode Skoven, og fortsatte vor Vej bag Bjerget. Hunden løb foran, og bar den uflukte Lygte, paa Enden af en Stok. Jeg forte Altala ved Haanden, og vi fulgte Fremitten. Undertiden vendte han sig om og betragtede med et ynksomt Blik vore Lidelser og vor Ungdom. En Bog hangte om hans Hals. I den højre Haand holdt han en hvid Stok. Hans Skabning var rank, hans Udvores blegt og magert; hans Fysiologi var simpelt og aabent. Hans Træk vare ej svage og matte; man kunde tydeligen see, at hans Dage havde været ublide, og Rynkerne paa hans Pande viste Epoer af Lidenstaber, som Dyd, Gudsfrugt og Menneketierlighed

havde kvalt. Naar han stod og talte, udbredede en hvis Rolighed sig over hele hans Væsen. Hans Dine, som stedse hvilede med Betsedenhed paa Jorden, hans Ornenæse, hans lange Stjæg indgjød Uerfrygt. Og i det han stedse skuede mod Jorden syntes han ligesom at sukke efter Graven. Hvo som tilligemed mig, har seet Fader Aubry vandre ensom omkring i Orken med sin Stok og sit Udtog af Biblen, han kan giøre sig et sandt Begreb om en dydig Kristen her paa Jorden."

„Efter at vi havde vandret en halv Time af farlige Stier, kom vi til Missionærens Grotte."

„I Hulen fandtes en Matte af Papajens Blade, en Krukke til at vde Vand med, nogle Trækar, en Hakske og en Hudsflange. Paa en Sten, som tjente for Bord, laa et Kors, og en Bibel."

„Den bedagede Olding tændte Ild med tørrede Røbs Urter. Han knusede Mais mellem tvende Stene, dannede en Kage og lagde den i Aften, for at bages. Snarst Kagen havde faaet en gylden Farve af Ilden, fremsatte han den ganske varm for os, tilligemed en Valbirt-Krukke fuld af Rokoksmilk."

„Da Stilhed herskede om Aftenen over hele Egnen, foreslog Oldingen, at vi skulde sætte os i Indgangen til Grotten. Vi modtoges Forslaget. Fra vort Sæde kunne vi overstue en umaadelig Strækning af Orten. Det Overblevne af Uvejret var jaget mellem hinanden mod Osten. Ilden som Lynilden havde antændt i Skoven, skinnede endnu i lang Græsslund. Ved Foden af Bjerget, var en heel Skov af Fyrretræer omslyrtet i Mørkset. Floderne rullede mellem hinanden. Vaadt Lær, Træstammer, druknede Dyr, døde Fiske, hvis skinnende Buger vendte i Vejret, fløde paa Belgernes Overflade.”

„Efter at vi en Tidlang havde betragtet denne radselsfulde Scene, fortalte Atala Bjergets bedagede Genius, sin Historie. Hans fælsomme Hjerter blev rørt; Taare rullede ned over hans Skjæg.” „Mit Barn, — sagde han til Atala, — lid med Taalmodighed. Den Gud, som tilsendte dig Livelsen, vil ogsaa engang skænke dig Rolighed. Seer du, hvor Skovene ryge, hvor Vandstrømmene henterres, hvor Skyerne adskilles. Troer du, at den, som kan stille et saadant Uvejr,

„ej skulle kunne roliggjøre Menneskets oprørte
„Hjerte? Min kjære Dotter, dersom du ej har et
„bedre Tilflugtssted, tilbyder jeg dig en Hytte
„mellem den Hjord, jeg har den Lykke at undervise
„i Kristi Lære. Jeg skal meddele Schactas en
„bedre Lære end den han nu har, og han skal vende
„din Mand, naar han fortjener at være det.”

„Ved disse Ord faldt jeg paa Knæ for Ols-
dingen, og udgjød Glædestaaere. Atala blev plud-
selig bleg, som Døden. Eremitten løstede mig op
med Gødhed; da merkede jeg først, at begge hans
Hænder vare affkaarne. Atala indsaae strax Uar-
sagen til hans Ulykke.” „De Umennesker!” —
raabte hun.

„—Min Dotter, — svarede Olsdingen med
„et blidt Smil; — mine Lidelser kunne ej sættes i
„Ligning med de Lidelser, Menneskenes Velgjører
„har udstaaet. Dersom Indianerne have martret
„mig, da gjorde de det i Uvidenhed; Den Algode
„forunde dem en bedre Oplysning. Min Kjærlig-
„hed til dem er tiltaget i Forhold til de Lidelser,
„de have ladet mig udholde. Jeg kunde ej leve i
„mit Fædreland, hvor jeg var vendt tilbage, og

„hvør jeg nød den Gæ, at en berømt Dronning
 „ville betragte disse svage Kiendemerker paa min
 „Jorighed i at opfylde mit Kald. Hvilket are-
 „fuldere Belønning kunde jeg vel nyde for mine Be-
 „stræbelser, end den, at have erhødt Tilladelse
 „af vor Religionsfister, at maatte forrette den
 „guddommelige Dffring, med disse lemlæstede Hæn-
 „der? Efter denne Gæsbetvising, var intet an-
 „det tilovers for mig, end at stræbe af alle Kraf-
 „ter, efter at gjøre mig den værdig. Jeg tyede
 „derfor hen til disse Ørkener, og opoffrer nu Gud
 „Resten af mine Levedage. Jeg har snart beboet
 „denne Ørken i 13 Aar. I Morgen er det 22
 „Aar siden jeg opflog min Bolig i denne Klippe.
 „Da jeg kom her, fandt jeg omvankende Fami-
 „lier, hvis Gæder vare grumme, hvis Liv var
 „ynkverdigt. Jeg meddelte dem Kristi Lære, og
 „deres Gæder bleve gradviis formildede. Da jeg
 „frngtede for, at jeg skulde falde dem til Besvær
 „ved min Nærværelse, drog jeg mig tilbage til
 „denne Klippe, hvør de komme og spørge mig til
 „Raads. Langt fra Menneſter beundrer jeg her
 „min Staber i disse vide Ørkener, og forberer

„der mig til Døden; thi mine Dage bebude mig,
„at mit Livs Aften er nær.”

„Da Eneboeren havde endt disse Ord, saldt han paa Knæ. Vi fulgte hans Exempel. Med tydelig Røst bad han en Ben. Atala bad ogsaa. Saus Lynild aabnede endnu Himlen i Østen, og giennem Vestens Skyer brøde tre Solstraaler. Mogle Røve, som Uvejret havde adspredt, fremrakke nu deres sorte Hoveder over Fjeldkløsterne. Man hørte tydeligen en Bevægelse af Planterne, som Aftenvinden havde tørret, og som nu hævede fra alle Sider deres nedtrykte Blade.”

„Vi traadde igjen ind i Grotten, hvor Eremitten rebede en Seng til Atala af Cypressens Mos. En dyb Mæthed fremlyste af Møens Dine og Bevægelser. Hun betragtede Fader Aubry, som om hun vilde meddele ham en Hemmelighed. Men noget holdt hende tilbage, enten det saa var min Nærværelse, eller en vis Blyhed, eller Tanken om, at det ej nyttede at aabenbare, hvad der laae hende paa Hjertet. Jeg hørte, at hun stod op om Midnatten. Hun ledte efter Eneboeren. Men saasnart han havde redet hendes Seng, var han

gaaet ud, for at betragte Nattens Skjønhed, og for at tilbede Gud fra Bjergets Spids. Den følgende Dag fortalte han mig, at han endog om Vinteren gik ud om Natten, da han gjerne vilde see Skovene gynge deres blottede Iffer, og nyde Synet af Stjerne som flygtede paa Himlens Hvelving. Vindenes Susen, og Strømmenes Brusen opvakte ogsaa, — efter hans Sigende, — behagelige Følelser hos ham. Min Søster blev altsaa nødsaget til at gaae til Sengs igjen, og faldt endelig i en dyb Søvn. Ak! søvndyffet af Forhaabningee om blide Dage, betragtede jeg kun Altalas Svaghed, som ubetydelige Følger af en Mæthed, vore udstandne Lidelser havde paaført hende.”

Den følgende Morgen vaagnede jeg ved Kardinalernes og Spotfuglenes Sang, som havde bygget deres Næder i Akassaren og Laurbærtræerne, som omringede Grotten. Jeg gik ud for at plukke en Rose af Magnoliaen, og satte den, vaded af Morgendraaberne, paa den slumrende Altalas Hoved. Efter mit Fædrelands Lære, haabede jeg, at et Barn, som var død ved Bryster, skulde være

nedffeget i en Dugdraabe paa denne Blomst, og at en lyffelig Drom, skulde bringe den i min Her-
 kerindes Stjød. Jeg opledte derpaa min Vert.
 Jeg fandt ham siddende ved Stammen af et Fyr-
 retræ, som Elde havde omfasket. Glipperne af
 hans Klædning vare stufne i hans tvende Læmmer;
 i sin Haand holdt han en Rosentrands. Han
 foreslog, at vi skulde gaae ned til hans Indianere.
 Jeg modtog Forslaget, og vi begave os strax paa
 Vejen.

„I det vi gik ned af Bjerget, saae jeg Ege,
 som Manderne syntes at have betegnet med hem-
 melighedsfulde Træk. Eneboeren havde selv ind-
 gravet disse Linier. De vare Vers af en gammel
 Digter, ved Navn Homer, og enkelte Sentenser
 af en endnu ældre Digter, navnlig Salomon.
 Der var en vis gammel og hemmelighedsfuld
 Overensstemmelse med disse forskjellige Tiders Vis-
 dom, mellem disse Vers, som Mos næsten havde
 gjort ukjendelige, mellem Eneboeren som havde
 indgravet dem, og de gamle Ege, som midt i Sko-
 ven, tjente ham i Stedet for Bøger.“

„Hans Navn, hans Alder, Dagen, paa hvilken han havde tiltraadt sit Lærerembede var optegnet paa et Ror, som stod ved Foden af et af disse Træer. Jeg yttrede min Forundring over dette sidste Mindesmærkes Skøbelighed. „Det vil leve længere, end jeg; — svarede Oldingen, — og overgaae i Styrke det Lidet, jeg har udrettet.”

„Derfra kom vi til Indgangen af Dalen, hvor jeg saa en beundringsværdig Naturebygning. Det var en Bro, lig den i Virginien, som du maaske har hørt tale om. Min Søn, Menneffene, og især dine Landsmand, efterligne ofte Naturen, men dog kun i det Smaa. Saa forholder det sig ej, naar Naturen faaer i Sinde, at efterligne Menneffenes Arbejder. Den kaster Broer fra Spidsen af det ene Bjerg til Spidsen af det andet, og henger Beje i Skyerne, udbreder Floder, som Kanaler, udgraver Bjerge som Kolonner, og Havenes Dybde som Bassiner.”

„Vi vandrede under den eneste Bue af denne Bro, og studsede pludseligen over et nyt Vidunder. En Tryllesene afveglede med den anden. De

Indianere som blive underviste af Oldingen, havde her deres Kirkegaard, som ogsaa kaldtes Dødens Lund. Eremiten havde tilladt dem, at begrave deres Døde efter deres egen Skik; han havde kun helliget Stedet med et Kors. *) Jorden var deelt, ligesom den felles Ager, i ligesaamange Lodder, som der vare Familier. Enhvert Lod udgjorde en særskildt Lund, og var forskielligt fra de øvrige, alt efter deres Esmag, som havde plantet den. En taus Bæk styngede sig midt igjennem disse Lunde, og kaldtes Fredens Bæk. Dette Aandernes smilende Tilflugtssted var lukket mod Østen af Broen, vi havde vandret under. Tvende høje begrændsede den med Norden og Synden. Kun mod Vesten aabnede den sig, hvor tvende høje Granstove knejsede. Røde, med grent Marmor indsprængte Træstammer, som lignede høje Kolonner, dannede en yndig Fod til dette skønne Dødens Tempel. I Skovene herskede en højtidelig Lyd, lig Orgelværkets døde Stemme, i

*) Tilsvarende handlede Fader Lubin, ligesom Jesuiterne i Kina. De tillode nemlig Kineserne, at begrave deres Fædre, efter gammel Skik, i deres Haver.

Hvalvingerne af de Krisines Kirker. Trængte man derimod dybere ind i Skoven, hørte man kun Fuglenes Sang, som helligholdte en evigvarende Fæst til de Dødes Minde."

„Da vi forlode denne Skov, såjede vi Landsbyen Mission, som ligger paa Bredden af en Indsø, midt i en blomsterrig Eng. Veien til Landsbyen gaaer igjennem en Uee af Magnolia's og Sten-Ege, som begrændse en af de gamle Beje, man finder i Orkenen. Saa snart Indianerne såjede deres gamle Lærer paa Sletten, forlode de deres Arbejde, og ilede ham imøde. Een kyssede ærefrygtssfuld hans Klædning. Een anden understøttede hans usikre Gang. Modrene opløstede deres Spæde, for at de kunne see denne Religions værdige Lærer, som udgød Gadertaarer. Medens han gik, underviste han sig om, hvad der i hans Graværelse, var foresaldet i Landsbyen. Han gav hin et godt Raad, denne en blid Jrettesættelse. Han talede med dem om den tilstundende Høst, lærte dem, hvorledes de de skulle undervise deres Børn, og trøste de Lidende. Hele hans Tale

gik stedse ud paa, at bibringe dem værdigere Begreber om Guddommen.”

„Ledsaaget af denne Skare, kom vi til Foden af et stort Kors, som stod paa Veien. Paa dette Sted plejede Oldingen, at forrette Gudstjenesten: „Kjere Nyomvendte; — saa tiltraaledes han Skarren; — „J have faaet en Broder og en Søster mere. Som en sterre Silvert i eders Lyfte, seer jeg, at den Algode har skaanet eders Marker i Gaar. I have altsaa tvende store Bevægrunde til at takke ham. Lader os derfor bringe ham det guddommelige Offer. Enhver maa medføre om dyb Undagt, en levende Tro, en ubegrændset Taknemmelighed, og et ydmygt Hjerte.”

„Strax iførte Præsten sig en hvid Kappe, som han havde bragt med sig af Morbærtræets Bark. De hellige Kar blive udtagne af Tabernaklet, som var ved Foden af Korset. Alteret tilberedes paa en Kant af Klippen. Vandet eses af en Strøm, som løber i Nærheden, og en vild Vinrankelase giver Vin til Offringen. Vi salde

paa Knae i det høje Græs, og Gudsstienesten begynder midt i Orken."

„I det Aurora traadde frem bag Bjergene, flode hele Østen i en rød Lue. Guld- eller Rosenfarve overtraf hele Orken. Bevudet af saamegen Glands, traadde endelig Stjernen ud af en Afgrund af Lys, og dens første Straale mødte Hølliet, som Offerpræsten i samme Øjeblik opløstede i Bejret. Hvor yndesuld en Religion! hvor agtværdig en Gudsdyrkelse! En bedaget Eneboer til Offerpræst; en Klippe til Alter; en Orken til Tempel; uskyldige Bilde til Tilhørere. Jeg tvivler ej om, at jo den store Hemmelighed blev opfyldt, og at Guddommen nedsteg over alle Skovene, i det Øjeblik vi faldte med Ansigtet mod Jorden. I det mindste følte jeg, at den nedsteg i mit Bryn."

„Efter Gudsstienesten, hvorved jeg kun manglede Lopez Datter, begave vi os til Landsbyen. Her fik jeg ny Anledning, til at beundre Religionens underfulde Virkninger. Overalt herskede en yndesuld Blanding af det selskabelige Levnet og af Menneskets første naturlige Tilstand. Uger-

dyrkningen indtog nu den Plads, hvor Orkens gamle Sympres før havde staaet. Dyrene rullede i Guld Belger over omhuggede Eges Stammer, og Sommer Regen skjulede den Plads, hvorpaa et ti Aarhundreder gammelt Træ før havde blomstret. Overalt saae man Styer af Reg opstige fra brændende Skove, og Ploven kjørte langsomt frem mellem Levingerne af Rødderne. Algermaalerne opmaalede Orkenen med deres lange Kjeder, og Voldgiftsmændene bestemte enhver's Ejendom. Fuglene forlode deres Nester, og de vilde Dyr's Huler maatte rumme Plads for Hytten. Man hørte Lyden af Verksteder, og gjentagne Slag af Øren, lode for sidste Gang Ekkoet klingre, som derpaa uddøde tillige med Skovene, som havde tjent det til Tilflugtssted."

„Med Henrykkelse vandrede jeg mellem disse Billeder, som tryllede mig end mere, end Windet om Atala, og ved mine Dromme om den Lyksalighed, jeg snart skulde nyde i hendes Besiddelse. Jeg beundrede Kristendommens Sejer over Bildemanden, og saae Mennesket danne sig ved Religionens Bud. Jeg bivaandede Menneskets Pagt

med Jorden. Mennesket afflod Jorden den Ret at arve hans Eved, og Jorden forpligtede sig igjen, til at bære rigelig Hest, til at nære Menneskets Børn, og til at gemme hans Afte."

„Medens en Yngling, som var død i sine fagreste og kraftfuldeste Dage, blev bragt til Dødens Lund, døbte Missionæren et lidet Barm mellem blomstrende Jasminer, ved Bredden af en Kilde. Tvende Elskende modtoges Egteskabs Velsignelsen under en Eg, og vi ledsagede dem derpaa til deres Hytte. Præsten gik foran, og velsignede alt, Klipper, Træer og Kilder, ligesom Gud fordem velsignede den udrykede Jord, og gav Adam den til Arvedeel; hvilket staaer skrevet i de Kristnes Bog. Denne lille Procession, som fulgte blandet mellem hinanden, tilligemed deres Hjorder, den agtverdige Olding fra Klippe til Klippe, fremstillede for mit rørte Hjerte de første Menneskers gamle Omvanken, da Sem vandrede gjennem den øde Verden tilligemed sine Børn, og styrede sine Fjæd efter Solen, som vandrede foran ham."

Jeg ønskede at vide, hvordan Oldingen opdrog sine Børn. Beredvillig til at tilfredsstille

min Videbegjerlighed, svarede han strax: „Jeg
„foretrak dem ingen Love. Jeg indpræntede
„dem kun Kjerlighed mod deres Næste, Guds,
„frygt, og Haab om et bedre Liv. Alle andre
„Love indbefattes i disse. Midt i Landsbyen saae
„du en Hytte, som var større, end alle de øvrige.
„I Nøgntiden tjener den os i Stedet for en Kirke.
„Morgen og Aften samles vi der, for at prise
„Herren, og i min Fraværelse forretter en Olding
„Bønnen. Thi Alderdommen er ligesom Moder-
„skabet, bestemt til et Slags Præstedemme i Na-
„turen. Derpaa gaaer hver til sit Arbejde paa
„Marken. Endsskjønt Lodderne ere delte, for at
„enhver kan lære Samsunds Husholdningen, bli-
„ver dog hele Høsten lagt paa et fælleds Kornloft,
„for at nære Broderkjerlighed. Fire Oldinge
„uddele i lige Dele Frugten af Alles Arbejde.
„Føj nu hertil de hellige Seremonier, og Sangen
„hvormed jeg højtideligholder Gudstjenesten, Al-
„metræet, som tjener mig som en Prædikestol, naar
„Bejret er godt, vore Grave som ere tæt ved vore
„Kornmarker, vore Floder, hvori jeg døber de

„spæde Børn, og du kan danne dig et rigtigt
„Begreb om dette Jesu Kristi Rige.”

„Eremittens Ord henrykte mig. Jeg ind-
saae paa Øjeblikket det stadige, moralske og virk-
somme Livs Fortrin frem for Bildmandens om-
vankende, unyttige og lade Levnet.”

„Ak! Rene, jeg knurrer ej mod Forsynet,
men jeg tilstaaer, at jeg aldrig minder mig dette
evangeliske Selskab, uden at føle de mest nagende
Bekymringer. O! at jeg havde kunnet kalde en
Hytte min, paa disse Bredder; O at Atala var
blevet min Kone. Ubekjendt af Menneffene; lyk-
kelig i Skovens Merke, vare da mine Dage hen-
rundne i stille Glæder. Hvilken Forskjel var der
ikke mellem mine stormfulde Dage og de Solstins-
dage, jeg havde smigret mig at opleve! Stedse
var jeg en Bold for Skjebnen, og strøbde paa
enhver Klippe. I lang Tid var jeg endog Land-
flygtig, og fandt ved min Tilbagekomst en ødelagt
Hytte, og Venner, som laae forglemte i deres
Grav. Denne Skjebne faldt i Shaccas Lod.”

D r a m a.

„Var min indbildte Lykke stor, varede den ogsaa kun kort. Ved Fremittens Hytte skulde Taagen bortsvinde. Jeg blev forundret over at Atala ej kom os imøde, endskiøndt det næsten var Middag, inden vi naaede Hulen. En Gysen overfoer mig, Mit Hjerter bankede heftigt, og det forekom mig, som om jeg hørte Laurbærtræerne udstøde en klægende Lyd. Da jeg nærmede mig Grotten, vovede jeg ej, at kalde paa Lopez Datter. Min Indbildningskraft frygtede ligesom for min Stemme, og for den Stilhed, som vilde følge paa mine Strig. End mere forstærket af den sorte Nat, som herskede i Indgangen til Hulen, sagde jeg til Missionæren: „O du, som Himlen ledsager, og „indgyder Mod! gjennembryd dette Mørke, og „giv mig min Atala igjen!”

„Hvor svagt er ej et Menneske, naar Lidenskab berber ham. Qldingen, som 76 Aar havde svækket, var mere modig, end jeg, som var i min kraftfuldeste Alder. Fredens Fortrynder traadde ind i Grotten. Skjelvende stod jeg

udenfor. Snart trængte en svag Lyd, lig en Brandendes Klage, ud af Hulen, og saarede mit Øre. Jeg udfødte et Strig, samlede alt mit Mod, og styrtede mig ind i Hulens mørke Nat . . . Mine Fædres Aander? I saae det Syn, som frembød sig for mit Øje.”

„Eneboeren havde antændt en Granfaffel. Med skjelvende Haand holdt han den over Altals Leje. Den skønne og unge Pige styrtede sig bleg og med udslagne Haar paa den ene Albue. Store Sveddraaber perlede paa hendes Pande. Hendes halvt lukte Øje søgte endnu, at udtrykke hendes Kjerlighed til mig. Hendes Mund sammentræk sig til et Smil. Ramt som af et Lynslag, stod jeg ubevægelig med stirrende Øjne, udstrakte Arme, og halv aabnede Læber. En dyb Tausched herskede i nogle Øjeblikke i Hulen. Eremiten brød den først: „Det er kun en Feber, — sagde han, — som Mæthed har forarsaget. Dersom vi slaae vor Lid til Gud, vil han vist ynkes over os.”

„Ved disse Ord; begyndte mit skivnede Blod igjen at løbe. Uafadig som en Vild, faldt jeg nu fra den dybeste Fortvivlelse til en unaturlig

Grad af Tiltro til Gremmets Ord. Men hun
kort varede min Glæde. Atala rystede sørgmodig
med Hovedet, og gjorde Tegn til os, at vi skulde
nærme os hendes Leje.”

„Min Fader, — sagde hun, i det hun vendte
„sig mod den Hellige; — jeg er nær mit Endeligt.
„O Schactas! hør min ulykkelige Hemmelighed,
„uden at indrømme Fortvivlelsen alt for megen
„Magt over dig. Af Frygt for at forege dine
„Gjenvordigheder, og for at adlyde min Moder,
„har jeg hidindtil skjult denne Hemmelighed for
„dig. Vagt dig for at afbryde mig, ved Udbrud
„af en Smerte, som kun vil forføre de saa Dje-
„blikke, jeg endnu har at leve i. Jeg har meget
„at fortælle dig, og dog af mit Hjertes Banken,
„som bliver svagere og svagere . . . jeg veed ej,
„hvad det er for en Byrde, som hviler paa mit
„Hjerte. Jeg føler, at jeg ej kan skynde mig
„nok.”

„Efter nogle Djebliffes Tausshed, begyndte
„hun igjen.

„Min ulykkelige Skjebne begyndte næsten
„før end jeg havde seet Dagens Lys. Min Moder

„født mig i Ulykke. Fødselstimen kom, og hun
 „bragte mig under de største Smerter til Verden.
 „Man mistvivlede om mit Liv. For at frelse mine
 „Dage, gjorde min Moder et Løfte: hun lovede
 „Englenes Dronning, at jeg skulde bellige hende
 „min Jomfrudom, dersom jeg undgik Døden.
 „... Et ulykkeligt Løfte, som nu styrter mig i
 „Graven!”

„Jeg havde fyldt mit femtende Aar, da jeg
 „mistede min Moder. Nogle Timer før sin
 „Død, kaldte hun mig til sin Sotteseng. Min
 „Dotter, — saa tiltalede hun mig i en Missio-
 „nær's Nærværelse som skulde træffe hende i hendes
 „sidste Øjeblikke; — min Dotter, du kjender det
 „Løfte, jeg har aflagt for dig. Vil du nægte din
 „døende Moder, at opfylde det? O min Altså!
 „nu forlader jeg dig i en Verden, som ej fortjener
 „at eje nogen Kristen. Du er omringet af Hed-
 „ninge, som forfølge din Faders og din Moders
 „Gud, den Gud, som gav dig Livet, og opholdt
 „det ved sin Almagt. Ak! Kjære Barn, i det du
 „tager Sløret, frastiger du dig kun Husmoderens
 „Sorger, og de qvalsfulde Lidenstaber, som mar-

„trede din Moders Barm. Kom Elſkte; kom og
„ſværg paa dette Billede af din Frelſers Moder,
„ſværg mellem denne dydige Præſts, og din døende
„Moders Hænder, at du ubrydeligen vil holde det
„Løfte, din Moder udsagte for dig. Mind dig,
„at jeg afſlagde dette Løfte, af Omſorg for dine
„Dage; mind dig, at hvis du ej holder din Mo-
„ders Løfte, at du da bliver mindre ſtraffet, end
„din Moder, hvis Aand du nedſtyrter til de evige
„Pinſler.”

„O Moder! hvorfor talede du ſaa! O Re-
„ligion, du ſom paa eengang er Kiiden til mine
„Lidelfer og min Salighed! du ſom fremſtynder
„min Død, og tillige indgyder Troſt i min be-
„klemt Barm! Og du, kjære Gjenſtand for en
„Lidenſkab, ſom ſtyrter mig i Dødens kolde
„Favn! O Schactas du indſeer nu Aarſagen til
„vor bittere Kummer! ... Badet i Taarer ſtyrtede
„jeg mig til min Moders Barm, og lovede alt,
„hvad hun forlangte. Miſſionæren udsagde nu
„de rædsfulde Ord, og gav mig Paternoſterbaander,
„ſom binder mig for ſtedſe. Min Moder truede
„mig med ſin Forbandeſſe, derſom jeg nogensinde

„brød mit Løfte. Efter at hun havde anbefalet mig en hellig Tausshed imod Hedningerne, vor Religions Forsøgere, døde hun i mine Arme.”

„Jeg indsaae ej strax Faren af min Ed. Jeg var en ivrig, en sand Kristen. Stolt af det spanske Blod, som løb i mine Aare, betragtede jeg de Menneſter, som omringede mig, som uværdige til at faae min Haand. Jeg glædede mig over, at jeg ej havde nogen anden Brudgom, end min Moders Gud Jeg saae dig unge, skionne Fange; jeg følte Medlidenhed med din Skjebne; jeg vovede at tale med dig ved Baalet i Skoven da følede jeg først Vægten af mit Løfte.”

„Da Altala endte disse Ord raabte jeg med knyttede Hænder, og med et truende Njefast til Missionæren. „Det er den Religion, du har roſt ſaa meget for mig! Forbandet være den Ed, ſom ſtiller mig ved Altala! Forbandet være den Gud, ſom hader Naturen! Menneſke! Præſt! hvad vil du i diſſe Skove? . . .”

„Frelſe dig! — ſvarede Olbingen med en rædselſfuld Stemme! dempe dine Lidenſkaber, og

„forhindre dig, du Gudsbespotter, fra at drage
„den himmelske Brede over dig! Unge Mand, det
„klæder dig godt, at du vil klage over dine Gjen-
„vordigheder, da du neppe endnu har liget ind i
„Verden. Hvor ere Beviserne paa dine Lidelser?
„hvor ere de Uretfærdigheder, som du har udholdt?
„hvilke ere dine Dyder, som ene kunne give dig
„Ret, til at klage? Hvilken Tjeneste har du ydet
„Andre? hvad Godt har du udrettet? Al, Ulykke-
„lige! du kan ej opregne mig Andet, end Lidenska-
„ber, og dog vover du, at anklage Himlen! der-
„som du havde tilbragt tretten Aar i Landflygtig-
„hed paa Bjergene, ligesom Fader Aubry, du skulde
„da være mindre tilbøjelig, til at demme Forsy-
„nets Beslutninger; du skulde da indsee, at du
„veed Intet, at du er Intet, og at det fordærvede
„Menneske fortjener enhver, endog nok saa ræd-
„selfuld Rævselse, enhver, endog nok saa strekke-
„lig Lidelse.” Den Ild som tindrede i Oldingens
„Dine, hans Stjeg, som naaede til hans Barm,
„hans strekkelige Ord lignede ham med en Gud.
„Nedtrykt af hans Erværdighed, faldt jeg paa
„Knæ, og bad om Tilgivelse for min Opsærenhed.

„Min Søn, svarede han nu med en Tone, som
 „bevægede mit hele Hjerter; — jeg satte dig ej til
 „Reete for min egen Skyld. Al! du har Ret,
 „mit kjære Barn; kun lidet har jeg udrettet i disse
 „Stove. Jeg er den ringeste blandt Kristendom-
 „mens Lærere. Men, min Søn, Himlen! Him-
 „len! den maa man aldrig anklage. Tilgiv mig,
 „dersom jeg har fornærmet dig; men lader os nu
 „igien høre din Søsters Historie. Vi kunne maag-
 „ste optænke et Middel. Lader os ej mistvivle.
 „Schactas, den Religion er guddommelig, som
 „dannede en Dyd af Haabet.”

„Min unge Ven, — begyndte Altala igjen; —
 „du har selv været Vidne til min Strid. Det
 „var dog kun den mindste Part du saae, jeg skjulede
 „det øvrige for dig. Den sorte Slave som vask-
 „ker Floridas brændende Sand med sin Svø, er
 „mindre ynkwardig, end Altala var! Jeg opmunt-
 „rede dig, til at gribe Flugten, og var dog for-
 „vissat om at døe, naar du forlod mig. Jeg fryg-
 „tede for at flygte med dig til Ørkenerne, endstjødte
 „jeg sukke efter Skovenes Skygge, og brændte
 „af Længsel efter Ensomheden. . . . Al! dersom jeg

„kun skulde have forladt Forældre, Venner og
 „Fædreland; dersom jeg kun (dog hvorrædsfuld en
 „Tanke) skulde have frygtet for Tabet af min
 „Sjel! Men, o Moder! din Skygge,
 „din Skygge — stedse svævede den om mig, og
 „bebrejdede mig de Tanker, som nu og da opstege
 „i mit Bryst. Jeg hørte dine Klager; jeg saae
 „Underverdenens Ild fortære dig! . . . Mine Næt-
 „ter vare fulde af Syner; mine Dage vare qual-
 „fulde. Aftenduggen tørredes, i det den faldt paa
 „min glødende Kind. Jeg aabnede mine Læber for
 „Aftenvindene, men langt fra at quæge mig, blan-
 „dede sig endog med Ilden af min Aande. Hvor
 „martrende var ikke min Tilstand. Fjænt fra alle
 „Mennesker, og midt i uhyre Ørkener, saae jeg dig
 „ideligen ved min Side, og sølte et uoverskueligt
 „Stillerum mellem os. Min højeste Lykke havde
 „været, at tilbringe mit Liv i en eller anden ukjendt
 „Krog af Verden ved dine Fødder, at tjene dig
 „som Slave, og tilberede din Mad og dit Leje.
 „Jeg var nær ved min Lykke, men torde dog ej
 „nyde den. Hvilke Udkast til huslig Salighed
 „har jeg ej drømt mig; hvilke Drømme ere ej

„opstegne af dette saa kummerfulde Hjerter. Ja
 „naar jeg undertiden midt i Orken, hestede mit
 „Dje paa dig, naerede jeg ligesaa rasende som
 „strafvaerdige Begjerligheder. Snart enskede jeg
 „at vi vare de eneste levende Skabninger paa Jor-
 „den; snart enskede jeg, naar jeg soelte, at en
 „Guddom standsede mig i min raedselsfulde Af-
 „dighed, at denne Guddom var tilintetgjort, for
 „at jeg da, sluttet i dine Arme, kunde styrte fra Af-
 „grund til Afgrund med Levninger af Gud og Ver-
 „den! Endog i dette Djeblif . . . skal jeg tilstaae
 „det! i dette Djeblif, da jeg staaer paa Gravens
 „Bredde, og snart skal traede frem for en ubojelig
 „Dommer; i dette Djeblif, da jeg seer med Glæde,
 „for at adlyde min Moder, at lovtet om en evig va-
 „reude Tomfrudom forforkter mine Dage; hvor
 „skrekkelig en Modsigelse; i det samme Djeblif daer
 „jeg med Anger over, at jeg ej har vaeret din Kone”!

„Min Datter, — afbød Missionaeren
 „hende, — din Smerte forvilder dig. Den
 „Grad af Lidenskaber, du nu overlader dig til,
 „er sjelden retfaerdig. Saa er det ogsaa i Natu-
 „ren; den er ogsaa derfor mindre strafvaerdig i

„Guds Dine, da den snarere er et Onde, som
 „rejser sig af en forvildet Fornuft, end af et for-
 „dærvet Hjerter. Afslæg denne Hidsigthed, som ej
 „svarer til din Uskyldighed. Mit kjære Barn, din
 „rasende Indbildningskraft har afmalet dig dette
 „Løfte alt for strekkeligt. Religionen forlanger
 „intet overmenneskeligt Offer. De maadeholdte
 „Følelser, og den sande Dyd, som den lærer os, over-
 „gaae langt hine overspændte Følelser, og hin Dyd,
 „som en forment Heroisme afstvinger os.”

„Stakkels forvildede Gaar! dersom du var
 „faldet, havde den gode Hyrde opledt dig, for at
 „føre dig tilbage til Hjorden. Du skulde da have
 „angret dit Fjelsstrin; Kun hele Strømme af Blod
 „kunne afsvette en Brøde i Menneskenes Dine;
 „en eneste Taare er nok for Gud. Kjære Dotter,
 „sat Mod. Du trænger til Rolighed. Vi ville
 „opsende vore Bønner til den Allgode, som husker
 „alle sine lidende Børn. Dersom det er hans
 „Villie, at du skal komme dig af denne Sygdom,
 „— som jeg troer —, skal jeg tilskrive Erkebiskopen
 „i Qvabek, som har Magt til at løse dig fra dette
 „ubetydelige Løfte, og du skal da, som Schaccas
 „Kone, henleve dine Dage hos mig.”

„Ved disse Oldingens Ord kaldt Atala i en dyb Besvimelse. Da hun vaagne, yttrede hun den rædselsfuldeste Fortvivelse. „Hvad, — sagde hun, i det hun med Hestighed foldede sine Hænder, — var der endnu et Middel, kunde jeg fritages fra mit Løfte!“ — „Ja, min Datter, — svarede Oldingen, — og du kan endnu;“ — „Det er for silde, det er for silde, — raabte hun! — Skal jeg da døe i samme Øjeblik, jeg erfarer, at jeg kunde blive lykkelig! Hvorfor kjendte jeg ej før denne hellige Olding! Hvilket Lykke kunde jeg da ej have oplevet nu! med dig, med min Schakts, som Kristen . . . trøstet, opmuntret af denne ærværdige Præst . . . I disse Ørtener! . . . Ak! den Lykke havde været for stor!“ — „Vær rolig, — sagde jeg, i det jeg greb en af den Ulykkeliges Hænder, — vær rolig; denne Lykke skulle vi endnu nyde.“ — „Aldrig! aldrig!“ — raabte Atala. — „Hvorfor ej!“ — spurgte jeg. — „Du ved ej alt, — raabte Møen, — i Gaar . . . da Uvejeet . . . du trykkede mig op til det Bryst . . . det er din Skyld . . . Jeg var nær ved at bryde mit Løfte; . . . jeg var

nær ved at styrte min Moder i Afsgrundens Luer;
... Hendes Forbandelse hvilede allerede over mig;
... jeg fornægtede allerede Gud, som havde frelst
mit Liv; ... Da du kysste mine skjælvende Læber,
vidste du ei, at du omsavnede Døden!" — „Al-
mægtige! — raabte Missionæren, — kjære Barn!
hvad har du gjort?" — „En Forbrydelse! min
Fader, — svarede Atala med forvildede Øjne; —
men jeg gjorde kun mig selv ulykkelig, jeg frelst
min Moder." — „Bliv ved, — raabte jeg fuld
af Rædsel. — Hun svarede. „Jeg havde forud-
set min Svaghed; da jeg forlod vore Hytter havde
jeg bragt ... Hvilket? — raabte jeg med Bysen. —
„Gift?" ... spurgte Præsten hastig. — „Den
raaser allerede i mine Indvolde!" — raabte Atala.

Faklen satte ud af Eneboerens Haand. Jeg
faldt døende over den ulykkelige Pige. Oldingen
sluttede os begge i sine Faderarme. Det sorteste
Mærke omgav os. I nogle Øjeblikke blandede vi
vore Taarer ved dette Dødens Leje."

„Vaagner op! vaagner op! raabte den
„modige Olding, i det han antændte Faklen. —
„Vi tabe de kostbare Øjeblikke. Uforsærdede

„Kristen trodsse Ulykkens Ufsald. Med Snoren
„om Halsen, med Afte paa Hovedet, ville vi kaste
„os for den Højes Fødder, anraabe hans Medli-
„denhed, og roligere undertaste os hans Villie.
„Maaske have vi Tid endnu . . . Min Datter, du
„skulde have sagt mig det i Gaar-Aftes.”

„Ak! min Fader, — svarede Atala; —
„jeg ledte forrige Nat efter dig; men Himlen havde
„bortfiernet dig fra mig, for at straffe mit Fejl-
„trin. Al Hjelp er desuden unyttig. Selv de
„Vilde, som ellers ere saa kyndige i Modgift,
„kjennde intet Middel mod den Gift, jeg har taget
„O Schactas! dem om min Forundring, da Gif-
„ten ej virkede saa pludselig, som jeg havde formo-
„det. Min Kjerlighed, foregede mine Kræfter.
„Min Sjel kunde ej saa pludseligen stille sig fra
„dig.”

„Min Hulten afbrød ej mere Atalas For-
tælling, men et Raseri, som kun de Vilde kjen-
de. Jeg rullede mig paa Jorden, vred mine Arme, og
bed i mine Hænder. Med beundringsværdig Om-
hed løb den gamle Præst fra Broderen til Søste-
ren, og ødslede Kjerter og Hjelp paa os begge.

Den Kølighed, som herskede i hans Barm, og hans graa Haar indgjød vor Ungdom Ureslygt for hvad han sagde. Af Religionen hentede han Ord, som vare sømmere og mere brændende, end vore Lidenstaber. Denne Præst, som i 40 Aar havde opofret sig til sin Guds, og sine Næstbædres Tjeneste, forekom mig, som et stort Brandofser, som stedsse ryger fra høje Steder, for Alskæbber.

„Ak! forgivees søgte han, at hjælpe Atala. Næthed, Sorg, Giften og en Lidenſkab, ſom endnu var mere dræbende, end al Gift, forenede ſig, for at ſtille Orken ved denne yndige Blomſt. Mod Aſtenen begyndte et rædsfuldt Krampetilfælde at yttre ſig. Hun laa ſom i Dvale. De yderſte Dele af hendes Legeme begyndte allerede at blive kolde: „Rør ved mine Fingre; — ſagde hun til mig; — ere de ikke kolde ſom Is?“ Jeg kunde ej ſvare. Mine Haar rejſte ſig af Strek. Hun blev ved: „Elſker, endnu i Gaar, kom jeg til at ſjelve, ved det, at du rørte ved mig. Nu kan jeg ikke mere føle din Haand“ jeg kan neppe høre din Stemme; Gjenſtandene

„i Grotten forsoinde lidet efter lidet . . . Synge
 „ikke Fuglene? Nu er det nok paa den Tid, So-
 „len daler Schactas! Yndige ville dens
 „Straaler skinne paa min Grav i Orken.”

„Da Alala saae, at hendes Ord loffede
 Taarestremme af vore Dine, sagde hun til os.”
 „Kjere Venner! tilgiver mig. Jeg er svag nu;
 „jeg bliver nok modigere! . . . Men at dee saa
 „ung, saa pludselig! nu da mit Hjerter higer saa
 „begjærligt efter Livet! . . . Erværdige Olding!
 „hav Medlidenhed med mig; indgyd mig Mod.
 „Troer du, at min Moder er tilfredsstillet? Troer
 „du, at Gud vil tilgive mig, hvad jeg har
 „gjort?”

„Min Datter — svarede den ædle Olding,
 „i det han aftenrede med sine affumpede Fingre
 „de nedbrullende Taarer; — min Datter, din
 „Uvidenhed er Kilden til dine Lidelser. Din vilde
 „Opdragelse, Mangel paa nødvendig Kundskab
 „styrter dig nu i Graven. Du vidste ej, at en
 „Kristen har ingen Naadighed over sit Liv. Kjere
 „Datter, tress dig! Gud vil tilgive dig det, da
 „dit Hjerter var rent. Din Moder, og den uvi-

„dende Missionær ere strafværdigere, end du. De
„benyttede sig af den Magt, de havde over dig,
„for at afstvinge dig et usornuftigt Løfte. Men
„Herrens Fred være med dem. I have alle tre
„givet Verden et skrekkeligt Exempel paa de Ulyk-
„ker, Enthusiasme og Uvidenhed i Religionen,
„styrte Menneskene i. Mit Barn! fat Mod.
„Den som ransager Hjertes skjuleste Braaer, vil
„dømme dig, efter dine Hensigter, som være rene,
„og ej efter din Handling, som fortjener Tilgi-
„velse.”

„Dersom din sidste Time er kommen; O mit
„Barn! hvortidet taber du da ikke, ved at for-
„lade denne Verden! Du kjendte dog Sorger,
„endstjendt du var sødt og stedse havde levet i
„Orkener. Hvad tænker du, dersom du havde
„været Vidne til Menneskesamfundets Lidelser.
„Om dit Dre, i det du landede ved Europas Ry-
„ster, var blevet saaret af det Smertens Skrig,
„som gjentyder for denne ældede Jord. Slottets
„Beboer lider og sukker ligesaa vel som Hyttens
„Indvaaner. Man har seet Dronninger badede

„i Taarer, som fattige Qvinder; men har studset
 „over de Taarer, Kongers Vine have udgydet.”
 „Gjør din Kjerlighed dig din sidste Tine
 „tung? Min Dotter! du havde da ligesaa megen
 „Aarsag til at begræde en Drom. Kjender du
 „dette Menneskes Hjerter? Kan du opregne hans
 „Ustadigheder? jeg troer, at du snarere skulde
 „kunne beregne Belgerne, som det oprørte Hav
 „ruller over hinanden. Utala! Gjensidige Opos-
 „ringer og Belgierninger ere ej evigvarende Baand.
 „Det er muligt, at Vammelse engang havde fulgt
 „Lyfternes Tilfredsstillelse. Det Forbigangne
 „havde man da anseet for Intet; man havde kun
 „følt Ubehagelighederne af en fattig og foragtet
 „Forbindelse. Uden Tvivl, min Dotter, forenede
 „den rene Kjerlighed den Mand og den Qvinde,
 „som vare skabte af Skaberens egen Haand. Et
 „Paradis var tilberedt for dem; de vare uskyldige
 „og udødelige. Fuldkomne paa Sjæl og Legeme,
 „stemmede de overens i alt. Eva var skabt for
 „Adam og Adam for Eva. Dersom de ej kunde
 „vedligeholde sig i denne lykkelige Tilstand, hvilket
 „Par, skulde da vel kunne gjøre det efter dem? Jeg

„vil ej tale om de første Menneskers Ægteskaber,
 „om disse usigelig lykkelige Ægteskaber, da Søster
 „ren var Broderens Kone; da Kjerlighed og
 „Brodervennskab blandede sig i det samme Hjerter,
 „og toge Næring af hinanden. Lykke Styer traf
 „dog ogsaa op over disses Forbindelse. Skinsyge
 „liste sig ned til Alteret, som var oprettet af
 „Gransvær, hvor man ofrede det libet Kid.
 „Den herskede under Abrahams Telt; ja endog
 „paa det Leje, hvor Patriarkerne nede saa bedø-
 „vende Glæder, at de forglemte deres Modres
 „Død. Min Datter. Har du da smigret dig
 „med, at du var uskyldigere og skulde vorde lyk-
 „keligere i dit Ægteskab, end de hellige Familier,
 „hvoraf Jesus Kristus vilde være en Lem? Jeg
 „vil ej opregne de Sorger, Husvæsenet medfører
 „de Trætter, gjensidige Bebrejdelser, Uroligheder
 „og hemmelige Sorger, som omringe Ægteskabs-
 „sengen. Konen føler fornede Smerter, hver-
 „gang hun skal vorde Moder. Bædet i Zaarer
 „giver hun Manden sit Trostelsøfte. Hvor me-
 „gen Kummer forårsager ej Tabet af en Nysædt,
 „som Moderen selv har ammet, og som nu deet

„paa hendes Skjød. Bjergene have gjenlydt af
 „slige Klager. Intet kunde trosse Rafael, da
 „hun havde mistet alle sine Sønner. De Bitter-
 „heder, som ledsage Menneskets Nydesser, ere saa
 „starke, at man har seet store Damer, som havde
 „Konger til Tilbedere, pludseligen forlade Hoffet,
 „for at begrave sig i Klosterne, hvor de tæmmede
 „deres Legemer, da Smerte dog stedse ledsagede
 „Tilfredsstillelsen af deres Begjerligheder.”

„Du vil kanske svare mig, at disse sidste
 „Exempler ej passe paa dig; at dine Onsters
 „hejste Maal var, at leve i en ubekjendt Hytte
 „med Gjenstanden for din Kjerlighed; at du min-
 „dre higede efter Egtestabets Glæder, end efter
 „de Indigheder, som ledsage det Raseri, Ung-
 „dommen kalder Kjerlighed: Bedrageri, Hjernes-
 „spind, et Foster af en overspændt Indbildnings-
 „kraft. Min Datter! jeg har ogsaa kjendt de
 „Følelser, som saare Hjertet; dette Hoved har ej
 „stedse været kaldet; ej heller har denne Barm
 „stedse været saa rolig, som den synes dig nu.
 „Erv min Erfaring: dersom Mennesket var stadig
 „i sine Tilbøjeligheder; dersom det stedse kunde

„nære en Følelse, som ideligen blev fornyet; En-
 „sommelighed og Kjerlighed skulde uden Tvivl da gjøre
 „det Gud ligt. Thi disse ere de tvende Følelser,
 „som ideligen besele det evige Væsen. Men
 „Menneskets Sjel bliver træt, og elsker sjelden den
 „samme Gjenstand længe med udelst Kjerlighed.
 „Der ere gjerne nogle Punkter, hvorved tvende
 „Hjarter ikke berøre hinanden, og disse Punkter
 „ere tilstrækkelige i Tidens Fylde, til at gjøre
 „Livet utaaleligt.”

„Hvad der især skader Menneskene, min kjære
 „Dotter, i deres Drømme om Lykkelighed, er det,
 „at de forglemme Døden, som er forbunden med
 „deres Natur. Vi maa engang forlade denne
 „Verden, vi maa døe. Hvilken Lykkelighed du
 „end havde opnaaet, skulde dog det ene skønne An-
 „sigt, sildig eller tidlig, have forandret sig til hin
 „selvsamme Stikkelse, som Graven giver hele
 „Adams Familie. Schectas Dje skulde ej engang
 „have gjenkjendt dig mellem dine Søstre i Graven.
 „Kjerlighedens Magt strækker sig ej til Ligfistens
 „Madise. Hvad siger jeg? (o hvor taabeligt!)
 „hvorfor taler jeg om jordiskt Venstabs Almagt.

„Min kjære Datter, vil du kjende det i sit hele
 „Omfang? Dersom et Menneske opstod af Gra-
 „ven, nogle Aar efter sin Død, tvivler jeg højst-
 „gen om, at han vilde blive modtaget med Glæde,
 „endog af dem, som havde udgydet Taarestrømme
 „ved hans Minde. Saa snart indgaar vi nye
 „Forbudelser! saa pludseligen forandre vi os! saa
 „uafsluttet er Mennesket. Saa ubetydeligt er vort
 „Liv, endog i vore Benneres Hjerte!”

„Min kjære Datter! tak derfor det guddoms-
 „melige Forsyn, som kaldte dig saa snart fra
 „denne Kummerens Bolig. Den hvide Klædning,
 „og Moernes skinnende Krone tilberedes allerede
 „for dig i Stjerne. Jeg hører allerede Englenes
 „Dronning raabe til dig: Kom min Due, kom
 „min værdige Tjenerinde, kom og tag Sæde paa
 „en glindsende Trone mellem unge Piger, som
 „have opoffret deres Ungdom og Skjønhed til
 „Menneskehedens Tjeneste, til Børns Opdragelse,
 „og til en beundringsværdig Grad af Anger.
 „Kom, ukjendte Rose, og foren dig igjen med
 „Jesus Kristus. Ligtisten, som er bleven dig
 „bestemt, som Bryllupsfæng, skal ej blive besmit-

„tet af din himmelske Mand, og hans Kjerlighed
„vil aldrig fjølnes.”

„Ligesom Dagens sidste Straale dæmper
Vinden, og udbreder Rolighed over den forskjon-
nede Himmel; saaledes sagtnede nu Oldingens rø-
stende Ord de oprørte Lidenstaber i min Elskedes
Barm. Det forekom mig, som om min Smerte
nu ene beskjaefrigede hende, og som om hun kun
pønsede paa Midler, hvorved hun kunde lindre
mig hendes Tab. Snart sagde hun til mig: „jeg
„døer lykkelig, dersom du lover mig, at du vil
„dæmpe din Sorg:” snart talte hun med mig om
min Moder, mit Fædreland, og søgte at formind-
ske min Sorg, ved at opvække andre Erindringer
hos mig. Hun opmuntrede mig til Taalmodighed
og Dyd. „Du skal ej stedse være ul lykkelig; —
„sagde hun til mig; — dersom Himlen sætter dig
„i Dag paa Prøve, da er det kun, for at gjøre
„dig mere sølsom mod andres Ulykker. O Schac-
„tas! Vort Hjerter ligner det Slags Træer, som
„ej frembyde deres Balsom til at læge Menneske
„nes Saar, førend Staalet har saaret dem selv.”

„Da hun havde sagt dette, vendte hun sig mod Missionæren, og sagde nu hos ham den Trest, som hun havde indgydet i min sorgfulde Barm. Derelvis trestet og trestende, blev hun undervist, og underviste igjen i den saliggjørende Religion paa Dødens Leje.”

„Eremitten fordobblede sine Bestræbelser, jo mere vor Ulykke tiltog. Kjerlighed syntes ligesom at have givet hans af Elde stive Lemmer, deres Ungdoms Tyrighed igjen. I det han oppustede Ilden, varmede den Døendes Leje, og beviste os tusinde andre Tjenester, talte han steds om Guddommen, og om den Lyksalighed, dydige Kristne kunne haabe i det andet Liv. Med Religionens Fakkelt i Haanden, syntes han ligesom at lyse Måla ned i Graven, for at vise hende de beundringsværdige Hemmeligheder. Den Døende opfyldte hele Grotten med sin Værdighed, og de himmelske Aander betragtede uden Tvivl med et opmærksomt Øje denne Scene, hvor Religionen ene kæmpede mod Kjerlighed, Ungdom og Døden.”

„Denne guddommelige Religion sejrede. Jeg ejnede dens Sejer af den hellige Sørgmodig-

hed, som fulgte i vore Hjerter, paa Lidenskabernes første Overgang. Mod Midnat syntes Atala ligesom at samle alle sine Kræfter, for at gjentage de Bønner, som den Gudsfrygtige opsendte til den Evige fra Kanten af hendes Seng. Lidet efter rakte hun mig Haanden, og sagde med en Stemme, som man neppe kunde høre. „Ataliss's Søn! „minder du dig hin Nat, da du tog mig for den „Mø, som skulde yde Dedens Indvielse den sidste „Kjerlighedsbetegnelse? O, hvor forunderlig en „Forudsigelse om vor Skiebne!“ — Hun standsede; derpaa begyndte hun igjen. — „Naar jeg „forestiller mig, at jeg nu skal forlade dig for „stædse, anspænder mit Hjerte en saadan Kraft, „for at opvogne af sin Slummer, at jeg seier „mig mægtig til at gjøre mig udbødelig ved min „Kjerlighedsmagt. Men min Gud, din Villie „stee.“ — Her standsede Atala igjen. — „Nu „kan jeg ej gjøre andet, end bede dig om Tilgivelse for de Sorger, jeg har forarsaget dig. „Jeg har pfaget dig meget med min Stoltthed, „og mine Luner. Schactas, naar lidet Jord er „kastet paa mit Legeme, da er der en heel Verden

„mellem dig og mig, og du bliver da befriet for
„Synden af mine Ulykker.”

„Bede mig om Tilgivelse?” — svarede
jeg, badet i Taare. — Er jeg ikke Aarsagen til
dine Lidelser? — „Min Ven, — afbrød hun
„mig; — du har gjort mig usigelig lykkelig.
„Dersom jeg nu skulde begynde mit Liv igjen,
„vilde jeg endnu engang foretrække den Lykke, at
„have elsket dig nogle Døgn i en qvalfuld
„Landflygtighed, frem for et sorgfrit tilendebragt
„Liv i mit Fædrelands Skjød.”

„Her dampedes ganske Atalas Stemme;
Dødens Skygger udbredte sig omkring hendes
Dine og hendes Mund. Hendes ledende Fingre
søgte efter Noget. Hun talte sagte med de usyn-
lige Aander. Strax efter, samlede hun alle sine
Kræfter, for at løse det lille Kors fra hendes Hals,
men forgieves. Hun bad mig hjælpe sig.”

„Da jeg første Gang talede med dig ved
„Baalet, saae du ved Skindet af Ilden dette
„Kors glindse paa min Barm. Det er Atalas
„ eneste Ejendom. Lopez, din og min Fader,
„sendte det til min Moder, da jeg var sødt. D

„min Broder! modtag det som en Arvedel; gjem
„det til en Erindring om mine Ulykker. De
„Ulykkelige Gud vil hjelpe dig i dine Lidelser, og
„du vil maaske yde din Elskedes Minde en Taare.
„Schactas, jeg har endnu en Bøn til dig: Ven!
„vor Forbindelse var kun kort her paa Jorden;
„men efter dette Liv er der et længere. Hvor
„streckelig var ikke den Tanke, at være for stedse
„skilt fra dig! Nu gaaer jeg kun i Forvejen, og
„jeg venter dig i det himmelske Rige. Unga Al-
„gudsdyrker, dersom du har elsket mig, lad dig da
„undervise i den kristelige Religion, som bereder
„vor evige Forbindelse. I dit Paasyn, har denne
„guddommelige Religion gjort et stort Mirakel,
„da den indgyder mig Mod, til at forlade dig,
„uden at dee af Sorg. Schactas, jeg beder dig
„kun om et simpelt Løfte; jeg veed alt for godt,
„hvad det koster at afslægge en Ed, til at jeg vilde
„bede dig sværge. Dette Løfte kunde ganske stille
„dig ved en Pige, som var lykkeligere, end
„jeg men kan nogen elske dig, som
„Atala? O min Moder, tilgiv din for-
„vildede Datter! O Mo, demp din Brede! jeg

„falder tilbage til mine forrige Svagheder: D
„min Gud! jeg fornægter dig nu, ved det jeg tæn-
„ker paa andet end paa dig!”

„Overvældet af Sorg, og hulkende, som
om mit Hjerter skulde bryde, lovede jeg nu Atala,
at jeg vilde lade mig undervise i den kristelige Re-
ligion. Med sunkende Næse havde nu Enneboe-
ren sig, udstrakte Hænderne mod Hvelvingen i Grot-
ten, og raabte: „det er Tid, det er Tid, at paa-
kalde Gud.”

„Neppe havde han udraabt disse Ord, før
en overnaturlig Magt kastede mig paa Knæ. Jeg
bøjede mit Hoved over Atalas Fødder. Præsten
aabnede nu et hemmeligt Skjæmme, hvor en Guld
Urne stod, tildækket med et Silkestof. Han faldt
paa Knæ, og bad. Hulen blev pludseligen lige-
som oplyst. Man hørte Englene tale, og hørte
Lyden af himmelske Harper. Da Eremiten tog
det hellige Kar ud af Tabernaklet, forekom det mig,
som om jeg saae Gud træde ud af Bjergets Side.”

„Præsten aabnede Kalken; han tog et Hostie,
hvødt som Sne, mellem sine tvende Fingre, og
nærmede sig Atala, i det han udsagde nogle hem-

melighedsfulde Ord. Denne Hellige stirrede, henrykt, mod Himlen. Hun syntes at forglemme alle sine Smerter. Det endnu tilbageværende Liv samlede sig om hendes Mund, og med halvaabne Læber ledte hun ærefrygtsskuld efter Guden, som laae skjult under det hemmelige Brød. Tilslidst dyppede den hellige Diding lidt Bomuld i indviet Olie, og berørte Atalas Tinding. Nogle Øjeblikke betragtede han nu den døende Datter, og udraabte derpaa disse kraftfulde Ord: „Gaer ud, kristne Aand. og foren dig med din Skaber!“ Jeg opløstede mit nedsunkne Hoved, betragtede med et stivt Blik Oliekrucken, og raabte: „Min Fader! kan dette Middel give min Atala Livet?“ — „Ja, min Son, — svarede Ddingen, i det han styrkede sig i mine Arme; — det evige Liv!“ — „Atala gav det sidste Suf ”

„Her blev Schactas anden Gang nødt til at afbryde sin Historie. Taarestrømme vælbede ud af hans sammenlukkede Øjne; man hørte kun afbrudte Ord. Den blinde Sachems aabnede nu sin Barm, og tog Atalas Kors frem: ” See her, — hulkede han, — dette Pandsk paa mine Lidenfer.

„O Rene! o min Søn! — du seer det; og jeg,
 „jeg seer det ikke mere! Sig mig, er Guldets ikke
 „forandret, efter saa mange Mars Forløb? Kan du
 „ej see Spor af mine Taarer? Kan du gjenkende
 „det Sted, som den Hellige har berørt med sine Læ-
 „ber? Schactas! og du er endnu ikke bleven en
 „Kristen? Hvilke foragtelige Klogskabsgrunde hol-
 „de dig endnu omtaaget af dine Fædres Bildfarels-
 „ser? Nej! længere vil jeg ej opsætte det. For-
 „den raaber til mig: — „Naar vil du nedstige i
 „Graven, og hvorfor opsætter du, at bekjende dig
 „til en guddommelig Religion?“ — O Jord! snart
 „skal du modtage mig i dit Stjød! og saasnart en
 „Præst har forynget i Bølgen dette Hoved, Gjen-
 „vordigheder graanede, haaber jeg, jeg skal for-
 „ene mig med Atala. Men lader os nu vedblive
 „min Historie.”

Ligvejengelsen.

„O Rene! forgjæves vilde jeg nu bestræbe mig for, at skildre dig den Rædsel, som bemægtigede sig min Sjæl, da Atala havde givet det sidste Suk. Jeg maatte da besidde mere Varme, end jeg nu har. Mine tillukte Dine, maatte da kunne aabne sig, for at jeg kunde forlange Regnskab af Solen for de Taarer, den var Vidne til, at jeg udgjød. Ja, denne Maane, som nu skinner over vore Hove, skal for ophøre at beskinne Kentuckys Orkener; Ohio, som nu bærer vore Rudestæbe, skal for standse Løbet af sine Bølger, end mine Taarer skulle ophøre at rinde for Atala. I hele tvende Dage var jeg ufølsom mod hvad Eremitten sagde. I det denne ædle Mand søgte at lindre min Kummer, berøste han sig ej af Menneffenes unyttige Trøstegrunde. Han sagde kun: „Min Søn, det er Guds Villie,” og trykte mig derpaa til sin Barm. Aldrig skulde jeg have troet, at saa saadant Ord, udsagte af en dydig Kristens Mund, kunne have indeholdt saa megen Trøst, dersom jeg ej selv havde prøvet det.”

„Oldingens Omhed og usfortrødne Taakmodighed sejrede tilsidst over min gjensfridige Smerte. Jeg skammede mig over de Taare, jeg udløkkede af hans Dine.” „Min Fader, — sagde jeg til ham; — en Ynglings Lidenstaber maa ej længere forstyrre dine fredelige Dage. Lad mig tage min Elskedes Levninger med mig; jeg vil begrave dem i en Krog i Orken, og dersom jeg er fordomt til Livet, vil jeg stræbe efter, at gjere mig værdig til den evige Forbindelse, som Atala lovede mig.”

„Den adle Olding sprang af Glæde ved dette saa uventede Kjendetegn paa fremspirende Mod; han raabte” „O Jesu Kristi Blod! O min guddommelige Herres Blod, nu gjentjender jeg din Almagt! Du vil uden Tvivl frelse dette unge Menneske. O min Gud! fuldfør dit Arbejde. Giv Roilighed i hans oprørte Barm, og lad hans Gjenvordigheder ifftun nære alvorlig. Estertanke hos ham.”

„Den Adle vægrede sig ved at overlevere mig min Elskedes Legeme. Han foreslog mig, at han vilde sammenkalde hele sin Menighed, og at

han ville begrave Copez Dotter med krigelig Pragt. Det vagrede jeg mig ved." „Altas Ulykker og „Dyder have været skjulte for Menneskene; — sagde „jeg til ham; — mit Onske er derfor, at hendes „Grav ogsaa maa blive ubekjendt, og at kun din „og min Haand graver den." Vi aftalte derfor med hinanden, at vi den følgende Morgen ved Solens Opgang vilde begrave Altala under Buen af den naturlige Bro, ved Indgangen til Dødens Lund. Vi besluttede tillige, at vi ville tilbringe hele denne Nat med at bede ved den Helliges Legeme."

„Mod Aftenen bragte vi de kostbare Levninger til sin Aabning i Grotten, som vendte mod Norden. Eremiten havde indviklet dem i et europæisk Hørklæde, som hans Moder havde spundet; det var det eneste, han endnu havde fra sit gamle Fædreland, og for lang Tid siden, havde han bestemt det til sin egen Grav. Altala blev lagt paa en Torvehant af Sandse-Urter. Fødderne, Hovedet, Skuldrene og en Deel af Barmen var nøgen. I hendes Haar saae man en Blomst af en visses Magnolia, . . . det var

den samme, som jeg havde sat paa Møens Seng, for at gjøre hende svanger! Hendes Læber lignede en Rosenknop, som havde været afplukket i tvende Dage; de syntes at salme, og at smile. I hendes kridhvide Kinder, saae man nogle blaae Aarer. Hendes skjøne Dine vare lukkede, hendes Fødder laae over hinanden, og hendes alabasthvide Hænder dannede et elfenbens Kors paa hendes Bryst. Paternosterbaandet hang om hendes Hals. Sorgmodighedens Engel, Ustyldighedens og Gravens Gevn havde ligesom forskjønnnet hende. Jeg har aldrig seet noget saa himmelsk. Hvo der ej havde vidst, at denne Vestalinde havde levet, han havde sikkert antaget hende for et Billede paa en slumrende Mo.”

„Oldingen bad hele Natten. Jeg sad slum ved min Utaalss Hoved. Hvor utallige Gange, havde jeg ikke baaret dette yndige Hoved paa mine Knæ, medens hun slumrede! Hvor ofte havde jeg ej bøjet mig over hende, for at høre og for at inddrage hendes Ande? Men nu hørtes ingen Lyd fra hendes ubevægelige Barm. Forgjeves ventede jeg, at den Hulde skulde vaagne.”

„Maanen laanede Ligets Vogtere sin blege Fakkell. Den hævede sig om Midnatten, lig en hvidklædt Vestalinde, som gaaer hen for at græde paa hendes Medsøsters Grav. Snart udbreder den Marsagen til sin Sørgmodighed i Skovene. Den synes ligesom at finde Lindring, ved at beklage sig for de bedagede Ege og for Havenes gamle Bredder. Fra Tid til anden dyppebe den Gudsfrøgtige en blomstrende Gren i en indviet Bølge. Derpaa rystede han den vaade Gren, og gjorde Matten vellugtende med Himlens Balsom. Under tiden gjentog han nogle Vers af en gammel Digter, navnlig Job, som gik paa en gammel Tone: han sang:

„Jeg forsvandt som en Blomst. Jeg blev tørredest, som Græsstraet paa Marken.”

„Hvorfor blev Dagens Lys forundt en Ulykkelig? Hvorfor blev Livet tilstaaet dem, som finde Kummerens Braad i deres Hjerter?”

Saa quod den Bedagede. Hans grove og velsklingende Stemme gjenlød i Orkenernes Taushed. Ekkoet, Bakkene, og Skovene gjentog Navnene, Gud og Graven. Virginduens

Rurren, Lyden af rindende Bække, Klangen af Klokkerne, som kaldte Arbejderne til deres Forretninger, blandede sig med Ligsangene. Det lød som om et Kor af de Afstjlede besvarede fra Dødens Lund Eneboerens Stemme.”

En funklende Straale skinnede nu i Østen. Høgene strege fra Klipperne; Maaren tyede til Almetræets Huler. Dette var Tegnet til Atlas Ligsbegjængelse. Jeg tog Legemet paa mine Skuldre. Gremitten gik foran med en Spade. Vi begyndte at stige fra en Klippe til en anden. Alderdommen og Døden sagtede ligemeget vore Tjeb. Taarestrømme vældede ud af mine Øjne ved Synet af Hunden, som havde fundet os i Skoven, og som nu viste os en anden Vej, i det den sprang af Glæde. Undertiden brebde Atlas lange Haar, som slagrede for Morgenvindene, et guld Slør for mine Øjne; segnende under Byrden, blev jeg undertiden nødt til, at lægge Liget paa Moset, og at sætte mig ved Siden af det, for at samle nye Kræfter. Endelig kom vi til det bestemte Sted. Vi steg ned under Broens Bue. O min Søn! . . . du maatte ønske, at du havde

seet en ung Bild, og en bedaget kristelig Eremit, som laae paa Knæ i Orken, lige over for hinanden, og gravede med deres Hænder en Grav til en elsket Pige, hvis Legeme laae udstrakt ved Siden af dem, i en udtørret Grav."

„Da vort Arbejde var tilendebragt, lagde vi den Skønne i hendes Leerleje. Ak! jeg havde haabet, at kunne rede en anden Seng for hende! Jeg tog derpaa en Haandsfuld Jord, stod stum og beftede for sidste Gang mine Øjne paa Altals Ansigt; derpaa udbredte jeg den gamle Jord paa den attenaarige Piges Pande. Lidet efter Lidet forsvandt min Elskedes Træk, og hendes Indigheder skjulte sig under Evighedens Sler. Hendes Barm ragede endnu op over den sorte Jord, ligesom en hvid Lillie hæver sig midt imellem det mørke Leer. „Lopez! — raabte jeg derpaa; — see, hvor din Søn begraver sin Søster!“ og skjulede nu Altala ganske med Sønnens Jord."

„Derpaa vendte vi tilbage til Grotten. Jeg kundgjorte nu Missionæren, at jeg havde besluttet at leve hos ham. Den Hellige, som besad en beundringsværdig Kundskab om Menneskets Hjerter, op-

dagede strax den List, som min Sorg havde indgy-
det mig. Han svarede: „Schactas, Utalisstis
„Søn, saa længe Utala levede, bad jeg dig, blive
„hos mig her i disse Ørkener. Nu er din Skjebne
„forandret. Du skylder dit Fædreland Pligter.
„Droeg mig, min Søn, Smerten er ikke evigvæ-
„rende. Sildig eller tidlig maa den ophøre, da
„Menneskers Hjerter er endeligt. Det er ogsaa en
„af vore store Ulykker, at vi ikke engang ere i
„Stand til at være længe ulykkelige. Vend til-
„bage til Meschacebe; trøst din Moder, som be-
„græder dig som død, og som behøver din Hjælp.
„Lad dig undervise i den kristelige Religion, naar
„du finder Lejlighed, og mind dig, at du har lovet
„din Fjere Utala, at ville leve dydigen, som det
„sømmer en Kristen. Jeg skal sørge for din Sø-
„sters Grav . . . Rejs min Søn; Gud, din El-
„skedes Land, og Mindet om din gamle Bjergoven
„skal ledsage dig i Ørken.”

„Saa talte Klippens Beboer. Hans Myn-
dighed var alt for stor, hans Visdom alt for ube-
grendset, til at jeg ej skulde have adlydt ham. Den
følgende Morgen forlod jeg min agtværdige Vert.

Han trykkede mig op til sin Barm, formanede og velsignede mig for sidste Gang. Taarer perlede i hans Øjne, da jeg forlod ham. Jeg vandrede til Atalas Grav. Hvor forundret blev jeg ikke ved at see, et lidet Kors rage op af Graven, ligesom Masten paa et strandet Skib. Jeg formodede strax at Eneboeren havde været om Matten ved Graven for at bede. Dette Kjerategn paa Oldtingens Vensteb lodde Taarestømme af mine Øjne. Jeg blev fristet til, at aabne Graven, for endnu engang at see min Elskede. Men en hellig Frygt holdt mig tilbage. Jeg satte mig paa den nyligen omspadede Jord. Den ene Albu støttede jeg paa mit Knæ, lagde Hovedet i Haanden, og mindede mig med Smerte mine lyksalige Dømme. O Kenel! da anstillede jeg for første Gang alvorlige Betragtninger over vore usikre Dage, og over vore endnu mere usikre Planer.

„Mit Barn! hvo har vel ej anstillet disse Betragtninger. Jeg er kun en gammel Hjort som mine oplevne Vintre have hvidmet. Mine Aar maale sig med Kragens. Men indskjendt jeg har samlet saa mange Dage paa mit Hoved; endskjendt

jeg har forskaffet mig saa megen Livskundskab, har jeg dog aldrig mødt noget Menneske, som jo er blevet bedraget i sine Drømme om Lyksalighed, som jo har næret et hemmeligt Saar i sit Hjerte. Selv det Hjerte, som synes at være roligst, ligner dog den naturlige Brønd paa Uafnaas Slette. Overfladen er stille og reen, men skuer du ned i Bunden, ser du en uhyre Krokodil, som Brønden nærer i sine Bølger.”

„Da jeg nu havde seet Solen staae op og dale paa dette Smertens Sted, lavede jeg mig den følgende Dag, ved Pelikanens Skrig, til at forlade denne hellige Begravelse. Ved det første Skridt paa den anden Side af Graven, havde jeg allerede ligesom tilbagelagt et Skridt paa Dydens Bane. Tre Gange paakalte jeg Atalas Land. Tre Gange svarede Orkens Genius mine Skrig under Lighbuen. Jeg hilsede derpaa Osten, og ser nede i lang Grassand Eremitten, som vandrede paa et af Bjergets Stier, til en Ulykkelige Hytte. Derpaa saldt jeg paa Knæ, omsavnede Graven, og raabte: „O alt for ulykkelige Datter! sov rolig i denne fremmede Jord. Til Belønning for

„din Kjerlighed, din Landslygtighed og din Død
„forlader nu endogsaa Schactas dig!” Under
Taarestrømme tog jeg Afsked fra Lopez Dotter, og
i det jeg forlod disse ensomme Stæder, efterlod jeg
ved Foden af Naturens pragtfulde Mindesmerke,
et endnu yndigere Mindesmerke: Dydens lave
Grav.

Epilog.

Natcheeren Schactas, en Søn af Utalissi, for-
talte Europæeren Kene denne Historie. Foræl-
drene fortalte Børnene den, og jeg, som har
gjennemrejst disse fjerne Lande, meddeler dig min
Læser, troligen alt, hvad Indianerne have fortalt
mig. I denne Historie skildres det omvankende
og det arbejdsomme Liv. Religionen, den Vildestes
første Lovgiverinde, de Farer, hvori Enthusiasme
og Uvidenhed styrte Menneskene, modsættes her
Oplysning, Taalmodighed, og en sand Kristens
Dyder. Lidenskaberens og Dydens Kamp i et

ufordærvet Hjerter afmales ogsaa her tilligemed
Krikkendommens Sejer over den mest utæmmede
Lidenstabs, og den rædselsfuldeste Frygt: nemlig
Kjerlighed og Døden.

Da en Siminol fortalte mig denne Historie,
fandt jeg den meget lærerig, og overmaade skien;
thi han afmalede mig Ensomhedens og Hyttens
Yndigheder med saa rene Farver, og skildrede mig
Smerten saa utvunget, at jeg frygter for, at min
Historie ej vil røre mine Læseres Hjerter saa meget,
som Siminolen's rorte mit. En Ting ønskede jeg
nu at faae Oplysning om. Jeg spurgte om Ka-
der Aubry's Skjebne, men ingen kunde tilfreds-
stille min Nysgjerrighed. Du, min Læser! havde
tillige med mig steds bleuet uvidende om denne
Vedles videre Hændelser, dersom Forsynet, som
styrer alt, ej havde forundt mig den fornødne Op-
lysning. Her er hans Historie.

Da jeg havde gjennemreist Michacebes
Bredder, som danne mod Synden det nye Frank-
rigs pragtfulde Grendser, brændte jeg af Begjer-
lighed efter ogsaa at see dette Riges andet Under-
verk mod Norden, nemlig Niagaras Vandfald.

Jeg var kommen lige til Bandsfalder i Algonnon-
flodernes gamle Fædreland, da jeg så en Mor-
gen, i det jeg gienneblev en Slette, et Fruen-
timmer, som sad under et Træ, og holdt et dødt
Barn paa sine Knæ. Kært af dette Syn, nær-
mede jeg mig nu sagte den unge Moder, og hørte hen-
de sige: „Kjære Barn! med hvormegen Ynde havde
„din Haand ikke spændt Buen, dersom du var ble-
„vet blandt os? Med en senesuld Arm havde du
„grebet den rasende Bjørn, og du skulde have sej-
„ret paa Fjergets Spids, over det hurtigste Elsk-
„dyr. Klippens hvide Hermelin! at vandre saa ung
„til Aanderens Boliger! Hvor kunde du ogsaa
„leve her? Din Fader er her ikke, for at kunne
„nære dig med sin Jagt; du havde skjult dig med Hu-
„kulde, og ingen skulde have skjult dig med Hu-
„der. O! snart maa jeg samles med dig, for at
„jeg kan synge dig i Søvn, og lægge dig til mit
„Bryst.”

Da Moderen efter de Vildestes Skik, havde
holdt denne Rigtale, sang hun med svag Stemme
vuggede Barnet paa sine Knæ, vædede dets Læber

med sin Mælk, og sødtede samme Omhu paa den Døde, som man ellers yder de Levende.

„Efter en vedtagen Sædvane hos de Wilde, vilde Moderen nu lade sit Barns døde Legeme tørres paa Grenene af et Træ, førend hun bragte det til sine Fædres Grav. Hun begyndte strax paa denne omme og hejtidelige Ceremoni. Hun klædte Barnet nøgent af, aandede nogle Øjeblikke over dets Mund, og sagde: „Min Søs Aand! „elskværdige Aand! din Fader skabte dig ved et „Kys paa mine Læber. Ak! mine kunne ej „give dig Livet paa ny!“ — Hun blottede derpaa sin Barm, og trykte for sidste Gang de stivnede Lemmer op til sin Bryst. Dersom Gud ej havde forbeholdt sig den Ret, at bortskjenke Livet, havde vist nok den Ild, som brændte i Moderens Barm, gjort Barnets stivnede Blod igjen flydende.”

Nu hævede hun sig op, og ledte i Orken, som Aurora forskjønnede, efter et Træ, paa hvis Grene hun kunde henlægge sin Søn. Hun udvalgte en Valbirk, som var prydet overalt med nedhængende Blomsterkrandse, og som uddunstede en yndig

Lugt. Med den ene Haand nedbøjede hun de ind-
derste Grene; med den anden lagde hun Barnet i
Træet. Hun slap derpaa Grenene, som strax vendte
tilbage til deres naturlige Stilling, og skjulde for
Moderens Bine den Ufskyldige, som nu laa mellem
født duftende Blade. O! hvor rørende er ikke
denne Indianernes Skik. Begravne ligesom i
Lusten, gjenneintrænges Legemerne af den friske
Luft, skjules af blomstrende Grene, forfriskes af
Dugen, og gynses af Aftenvinden paa den samme
Gren, hvor Rattergalen har bygget sin Rede, og
klager med sørgmodig Stemme. Indianernes
Døde kjende derfor ej den Vemmelighed, som Gra-
ven medfører. Dersom det er en ung Pige, som
Elsterens Haand har ophængt i Dødens Træ, eller
Levningerne af et Barn, som Moderen lægger i de
smaa Fugles Opholdssted, foreges end mere det
Rørende. O du amerikanske Træ, som bærer de
Afsjælede i dine Grene; o du, som bortffjerner de
iskolde Legemer fra Menneskenes Boliger, og lige-
som hæver dem mod Gubdommen, under din Skygge
har jeg hvilet med Henrykkelse! Ved din yndige
Allegori forestillede du mig Dydens Træ: dets

Rodder groe i Jordens Støv, dets Iffe taber sig i
 Etkerne, og dets Grene ere de eneste Trin, hvor-
 paa Menneskene, som kun ere satte som Vandrere
 paa denne Klode, kunne stige fra Jorden op til
 Himlen.

Efter at Moderen, havde lagt Barnet i
 Træet, rev hun en Lokke af sit Haar, og ophængte
 den i Bladene, medens en sagte Vind vuggede den
 Spæde i sin sidste Svov, som en Moderhaand saa
 tidt havde søvndyffet paa samme Time i en Bugge
 af Mos. Nu traadde jeg hen til hende, lagde begge
 mine Hænder paa hendes Hoved, og udstødte de
 tre Smertens Skrig. Uden at tale til hinanden,
 toge vi nu hver en Dvift, og begyndte at bortjage
 Insekterne, som snurrede om Barnets Legeme.
 Men vi vogtede os for at skræmme en Due, som
 havde sin Rede i Nærheden, og som kom Tid til
 anden og plukkede et Haar af Barnet, for at danne
 et blødere Leje til dens Smaa. Indianerinden
 tiltalte nu Duen: „O Due! dersom du ej er min
 „Søns Aand, som er udfaren, er du dog uden
 „Tvivl, en Moder, som søger noget, hvoraf hun
 „kan tilberede sig en Rede. Tag min Søns Haar,

„som jeg aldrig mere kommer til at vaske i Rina;
„Rodens Saft. Tag dem, for at dine Smaa
„kunne ligge blødt. Gid den store Mand vilde op-
„holde deres Liv!”

Den Fremmedes Beredvillighed, til at hjælpe
ved denne sørgelige Forretning, loffede Taarer af
Moderens Øjne. Medens vi endnu vare syssel-
satte med at bortjage Insekterne, nærmede en ung
Mand sig, og sagde: „Seluta's Datter, tag din
„Søn ned. Vi opholde os ej længere her. Med
„den første Solstraale rejse vi videre.” — Jeg
sagde til ham: „Broder, jeg ønsker dig en blaa
„Himmel, mange Raabukke, en Kappe af Bæve-
„ren og Haabet; er du ej fra denne Ørken?”
„Nej, — svarede den unge Mand, — vi ere
„Landflygtige, og vandre nu ud, for at finde et
„Fædreland.” — I det Krigeren sagde dette,
bøjede han Hovedet ned mod Brystet, og afflog
med Enden af sin Bue Toppene paa Blomsterne.
Jeg mærkede strax, at hans Stjebne var qvalfuld,
og tav. Konen tog Barnet ned af Træets Grene,
og flyede hendes Mand det. Det unge Par be-
tragtede Barnet, og smilte. Det var et bittert

Emil. „Vilse I tillade mig, at antænde eders
„Ild i Nat;” — sagde jeg til dem; — „Vi
„have ingen Hytte, svarede Krigeren, — Vi
„lejre os ved Vandfaldet. Vil du følge os?” —
„Med Glæde.” — svarede jeg, og vi begave os
paa Vejen.

Snart naaede vi Vandfaldet. Strekkelig
gjentød dets Susen. Det dannes af Niagara
Elven, som løber id fra Erie Seen, og kaster sig
i Antario. Dets Højde er 144 Fod. Fra Erie
Seen og lige til Saul løber Floden steds ned af
en skraa Brinke, og lige til det Djeblif, da den
falder, ligner den mindre en Flod, end et Hav,
hvis Strømme knue hinanden ved et Svælgs ga-
bende Munding. Vandfaldet deler sig i tvende
Arme, og krummer sig, som en Hestefko. Mellem
begge Vandfaldene fremglider en liden Ø, som er
indhulet under nedem, og svømmer tilligemed alle
sine Træer paa Bølgerne. Massen af Floden,
som styrter mod Synden, runder sig, som en
uhyre Cylinder, udbreder sig derpaa, som et
Snedække, og skinner med alle Slags Farver for
Solen. Den Bølge, som brydes, i det den hæver

Forlæggerens Forerindring.

Med hvor almindeligt et Bisald og hvor rivende en Begierlighed *Atala* i Frankrige er modtagen, sees allerede noksom af det paa Titlen staaende fjerde Udgave, men end mere fremlyser det af den Efterretning, som ud af et Brev fra Paris dat. 25 April d. A. er meddeelt i Tidenden for den elegante Ber-

den, at nemlig i mindre end 14 Dage tvende
Oplag af Atala, hvert paa 1500 Exemp.
vare udsolgte, uagtet endnu intet Exemplar
var forsendt i Departementerne eller uden-
lands. Det er derfor at formode, den ogsaa
vil behage det danske Publikum, som den her-
ved i Oversættelse tilbydes. — Fortalen, hvis
Fordanskning i det Hele syntes overflødig, under-
retter Forfatteren sine Læsere om, at han endnu
saare ung, fattede den Idee at skrive Na-
tur-
menneskets Epopée, eller at male de Vil-
des
Sæder, og binde dem til nogen bekendt Be-
givenhed. Men han opdagede snart, at han,
for at kunne gjøre et lignende Skilderi, maatte
som Homer besøge de Folkeslægt, han vilde
skildre. Han rejste, saa de amerikanske Or-
fener, og kom tilbage med Planer for en anden
Reise, som skulde vare ni Aar, den skulde gaae

„Min Søster, — saa tiltalte jeg hende; —
„lader os tilbede den store Aand; Alt skeer efter
„hans Villie. Rummer nager ej stedse de Ulykke-
„liges Barm. Deres Lærere skulle ej rinde evi-
„gen. Dersom jeg ej frygtede for, at min Tunge
„var ligesaa falsk, som de Hvides, vilde jeg spørge
„dig, om du ej havde hørt tale om Matcheeren
„Schactas? — Ved disse Ord betragtede In-
„dianerinden mig.” Hvo har talt til dig om
Schactas? — spurgte hun mig; — „Visdom-
„men” — svarede jeg. „Fordi du har jaget
„Fluerne fra min Søn's Legeme, og fordi du talte
„saa kjønt om den store Aand, vil jeg fortælle
„dig, hvad jeg veed; — svarede Indianerinde-
„n. — Jeg er en Dotterdatter af Europæeren
„Rene, som Schactas havde udkaaert til sin
„Søn. Schactas havde ladet sig døbe, og blev
„dræbt tilligemed min Morsfader Rene i Nederla-
„get.” — „Menneskene løbe fra en Smerte i en
„anden;” — svarede jeg, i det jeg bøjede mig
„mod Jorden. „Kan du da ikke ogsaa fortælle
„mig noget om Fader Andry?” — „Han var
„ikke lykkeligere, end Schactas, — svarede In-

„dianerinden.” — „Vi vide med Visshed, at
 „Keroquoiserne, som vare Franskmændenes Fien-
 „der, have trængt lige ind til hans Menighed.
 „De bleve ledede ved Lyden af den Klokke, man
 „ringede med, for at sammenkalde de Rejsende.
 „Fader Aubry havde kunnet frelse sig ved Flugten;
 „men han vilde ikke forlade sine Børn i deres
 „Ulykke, og blev, for at opmuntre dem ved sit
 „Eksempel, til at døe. Han blev brændt med de
 „særeste Smerter. Man kunde ikke løfte et eneste
 „Skrig af ham, som paa nogen Maade havde
 „vanæret hans Gud eller hans Fædreland. Saa
 „længe hans Straf varede, holdt han ikke op, at
 „bede for sine Dødlere, og at ynkede om de Ulykkes-
 „liges Skjebne, som omringede ham. Da Kero-
 „quoiserne ønskede at afstvinge denne Gudsords-
 „Forsvarer et Kjendemerke paa Svaghed, førte
 „de en Bild, som havde ladet sig døde, og som
 „de havde lemlæstet paa en skrekkelig Maade, hen
 „til ham. Men hvor forundrede bleve de ikke, da
 „de saae dette unge Menneske kaste sig paa Knæ,
 „og kysse Dødingens Saar, som raabte til ham
 „med Munterhed: „Mit Barn! vi have været

sig, stiger ned i et rædselsfuldt Mærke. Man skulde troe, man saae en Vandkolonne fra Syndfloden. Regnbuerne krumme sig, i det de krydse hinanden i Afgrunden. Bølgen slaaer mod den rystede Klippe, og farer derpaa tilbage i Hvirveler af Skum, som have sig over Skovene, ligesom Regen i en rasende Jidsvaade. Fyrretræer, vilde Rødetræer, Klipper udskaarne som Strekkebilleder pryde denne Scene. Orne, revne affted af Lufstens Strøm, stige i Hvirveler ned i Eovalget, og Kartajouer hænge sig ved deres lange Haler i Grenene af et nedbøjet Træ, for at gribe døde Elsdyr og Bjørne, som ligge i Afgrunden.

Nedens jeg med en glædeblandet Rædsel betragtede dette Syn, havde Indianeren og hans Kone forladt mig. Jeg ledte efter dem, i det jeg fulgte langs med Floden oven over Vandfalder, og fandt dem paa et Sted, som svarede til deres Sorg. De havde lagt sig paa Græsset tillige med nogle Oldinger, ved Siden af Menneskebeen, som vare indviklede i Dyrchuder. Forundret over alt det, jeg havde seet i de sidste Timer, satte jeg mig nu ved Siden af den unge Moder, og

sagde til hende: „Min Søster! hvad skal alt
 „dette betyde?“ — „Hun svarede; — Min
 „Broder, dette er Fædrelandets Jord: disse ere
 „vore Forsædres Been, som nu ledsage os paa
 „paa vor Flugt.“ — „Hvilken Hændelse, —
 „raabte jeg; — har gjort eder saa ulykkelige!“ —
 „Selutas Dotter svarede: „Vi ere Levningerne af
 „Natchezerne. Efter det store Nederlag, Frank-
 „mændene anrettede paa vor Nation for at hevne
 „deres Brødre, fandt de af vore Brødre, som
 „undgik Fjendens Sverd, et Tilflugtssted hos
 „Shikassaerne, vore Naboer. Vi levede der lang
 „Tid i Rolighed; men for syv Maaneder siden,
 „bemægtigede de Hvide fra Virginien sig vore For-
 „der, under det Paaskud, at en Konge i Europa
 „havde givet dem disse Jorder. Vi stuede mod
 „Himlen, belædsede os med vore Fædres Åste, og
 „vandrede gjennem Orkenen. Paa Vejen over-
 „faldt Fødselsmerterne mig, men da min Mælk
 „er bleven bedærvet, formødest den Sorg jeg
 „havde lidt, har den forgivet mit Barn.“ —
 „Da hun havde sagt dette, aftenred den unge
 „Moder Taarene med sit Haar.“

„Mos havde fortæret dets Træ; Orkenens Fugl
 „plejede at sætte sig paa dets gamle Grene. Schac-
 „tas sluttede strax at Hinden havde ført ham af
 „Tafnemmelighed til dens Væris Grav. Han
 „undergravede strax Klippen, som tilforn havde
 „tjent til Altar, naar man ofrede, og fandt Lev-
 „ningerne af en Mand og en Kvinde. Han tviv-
 „lede ej om, at de jo vare Been af Præsten og
 „Moen, som Englæne havde begravet. Han tog
 „dem ud af Jorden, lagde dem i en Bjernehud,
 „og vandrede ud af Orken, i det han bar disse kost-
 „bare Levninger, som gjenløde paa hans Skuldre,
 „ligesom Dødens Pilefogger. Om Natten lagd
 „han dem under sit Hoved, og drømte om Kjerlig-
 „hed og Dyd. Belæstet med denne kostbare Byrde
 „kom han til Natabez. O Fremmede! dersom
 „du har Lyst, kan du betragte disse Been, tillige-
 „med Schactas.”

„Da Indianerinden havde endt disse Ord,
 rejste jeg mig op. Jeg nærmede mig de hellige
 Levninger, og kastede mig ned paa Jorden for dem.
 Jeg boreffjernede mig derpaa med stærke Skridt og
 raabte! Saa forsvinder alt, hvad som er godt,

bydigt, og selsomt! Menneſte! du er kun ſet haſtigt
Syn, en ſmertefuld Drøm, du er kun til ved din
Ulykke; du er intet uden ved din Sjæls Miſmod,
og dine Tankers evige Særgmod!

Diſſe Tanker beſtjefstigede mig hele Natten
ved Vandſaldet, ſom jeg betragtede ved Maanens
Ekin. Med Dagry forlode mine Værelſer mig,
for at forſætte deres Vej i Orken. De unge
Krigere gik i Spidsen, Kvinderne ſluttede Troppen
De førſte vare beſtjefſtede med de hellige Levninger,
de ſidſte bare deres Dødsbede. Oldingerne van-
brede ſagte midt imellem dem. De havde taget
Plads mellem deres Forfædre og deres Eſterkom-
mere, mellem dem, ſom ikke vare mere til, og dem,
ſom endnu ikke havde ſet Dagens Lys, mellem
Mindet og Haabet, mellem det tabte Fædreland
og det tilkommende Fædreland. O! hvor mange
Taarer rinde ikke, naar man ſaaledes forlader ſit
Fødeland, og naar man for ſidſte Gang ſkuer fra
Toppen af en Høj det Tag, man er født under, og
Floden ved ſin Hytte, ſom nu raſler ſærgmodig
gjennem Fædrelandets enſomme Marker!

„fremSATte til Skue for Verden, for Englene og
„for Menneſkene.” Raſende ſtødte Indianeren
„ham nu et gloende Jern ind i Maveu, for at
„forhindre ham at tale. Uden at kunne trøſte-
„Menneſkene mere, døde han.”

„Man fortæller, at endſkjøndt Keroquoiferne
„vare vante, til at ſee de Vilde lide med Stand-
„haftighed, at de dog have tilſtaaet, at Fader
„Hubry beſad et Mob, ſom langt overgik alle
„Menneſkers. Udſtillige af dem lode ſig endogſaa
„døbe, bevægede dertil af hans Standhaftighed i at
„uholde Døden.”

„Da Schactas nogle Aar efter at han var
„vendt tilbage fra de Hvides Land, erſoer Præſtens
„Ulykker, rejſte han ſtrar, for at ſamle hans og
„Atalas Aſke. Han gjenneuvandrede Orken, og
„kom til det Sted, hvor Hubrys Menighed havde
„boet. Neppe kunde han gjenkjende det. Søen
„var ſieget over ſine Bredder, og Stetten var
„forandret til et utiſgængeligt Morads. Broen
„var nedſtyrtet, og havde begravet Atalas Grav
„og Dødens Lund under ſit Grus. Schactas van-
„drede længe omkring paa diſſe Stæder. Han

„besøgte Enebo:rens Grotte, og fandt den opfyldt
 „med Brambær og Hindebær. En Hind gav sit Rid
 „Die inde i Hulen. Han satte sig paa den Kant
 „af Sklippen, hvor han havde vaaget over Liget
 „og saa endnu intet andet, end nogle Fjedre, som vare
 „nedfaldne af Træfuglenes Vinger. Medens han
 „sod stum, og udgjød Taarer i den dybe Tausbed,
 „som herskede rundt omkring ham, krøb Missio:
 „nærens Husflange ud af nogle Torne, som stod i
 „Nærheden, og slynge sig om hans Ben. Han
 „klappede og opvarmede i sin Barm den gamle
 „Ben, som ene var bleven tilbage i disse Ruiner,
 „Atalissis Søn har adskillige Gange fortalt, at
 „han med indbrydende Nat, saa Atalas og Fader
 „Aubry's Skygger. Disse Syn opfyldte hans
 „Barm med en hellig Rædsel, og med en sorgblan:
 „det Glæde. Efter at han forgjeves havde søgt
 „efter Eremitens og Atalas Grav, vilde han for:
 „lade disse Steder, da Hinden, som havde ledsa:
 „get ham fra Grotten, pludseligen gav sig til at
 „løbe for an ham. Den standsede ved Foden af
 „det store Kors, som stod opreist i Aubry's Menig:
 „shed. Det Kors var nu halvt omgivet af Vand.

igjennem heele Nordamerika, derpaa langs
mod Kysterne til Nordsiden af California,
og tilbage over Hudsonsbugten. — Mals-
herbes paatog sig at forestille Regjeringen hans
Planer, og hørte da de første Fragmenter af
dette lille Verk. „Man veed siger Forfatte-
ren, hvad der er blevet af Frankrige, indtil
det Djævl, da Forsynet lod en af de Mænd
vise sig, som det sender til Tegn paa Forsoning
naar det er træt af at straffe. Efter at have
seet min eneste Broders, min Svigerindes,
den berømte Olding, deres Faders Blod rinde,
min Moder og en anden Søster doe formedelst
Følgerne af den Behandling de havde fristet i
Fængslerne, har jeg omvanket i fremmede
Lande, hvor den eneste Ven, jeg havde tilbage
i mine Arme, stødte Dolken i sit Bryst.“ Hvor
maae ei denne Oplysning staa Forfatteren og

hans Verk et hvert sølende Hjertes Deeltagelse! — Atala er freven i Orken, og i de Wildes Hytter. Dens Stof er ikke ganske Forfatterens Opfindelse; der har været en Wild ved Hofset, i Ludvigs 14 Tid, en fransk Missionær har udført de Ting han fortæller, han har selv fundet Wilde, der bare deres Fædres Been med sig, og en ung Moder der udsatte sit Barn paa Grenene af et Træ; endnu flere Omstændigheder ere sande, men da de ej have almindeligt Interesse, omtales de ikke.

I Ulykkelige Indianere, som jeg saae vandre omkring i den Nye-Verdens Ørkener, med eders Faders Aske! I som, skøndt selv ulykkelige, dog ydede mig Gæstfrihed! Nu kan jeg ej bevise eder samme Tjeneste, thi jeg er ligesom I, en Bold for Menneskenes Luner, og er mindre lykkelig i min Landsflygtighed, da jeg ej bragte mine Faders Been med mig.

Trykfejl.

Side 59. Linie 18. udelades Dre.

